

ΨΗΦΙΣΜΑ 218 (2021)

Έχοντας υπόψη την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί με τα όσα το ειδησεογραφικό πρακτορείο «Al Jazeera» έχει αποκαλύψει σχετικά με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα και τη διαφαινόμενη εμπλοκή μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά τη διαρροή σχετικών εγγράφων που κατατίθενται σε αυτή δυνάμει του άρθρου 111Α του περί του Αρχείου Πληθυσμού Νόμου,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας:

Καλεί τα μέλη του σώματος τα οποία έχουν στην κατοχή τους οποιαδήποτε έγγραφα τα οποία αφορούν σε πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών η οποία παραχωρείται δυνάμει των διατάξεων του πιο πάνω νόμου όπως στο πλαίσιο της υποβοήθησης του υπό εξέλιξη ανακριτικού έργου προς εντοπισμό της πηγής διαρροής, καθώς και της σκοπιμότητας ή των λόγων της εν λόγω διαρροής παραδώσουν αυτά στις αρμόδιες διωκτικές αρχές.

*Κατατέθηκε από τον Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.
Εγκρίθηκε με 17 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και τρεις αποχές.
18 Μαρτίου 2021*

ΨΗΦΙΣΜΑ 219 (2021)

Υποστηρίζοντας τους αγώνες των λαών για αυτοδιάθεση και ελευθερία, όπως εξάλλου επιτάσσουν οι αρχές του Καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε.,

Αναγνωρίζοντας ότι κάθε άνθρωπος δικαιούται να ζει ελεύθερος στη δική του πατρίδα και να τυγχάνει σεβασμού ανεξαρτήτως γλώσσας, θρησκείας, εθνικότητας,

Διαπιστώνοντας ότι ο κουρδικός λαός έχει στερηθεί των βασικών του δικαιωμάτων ζώντας σε καθεστώς καταπίεσης και ανελευθερίας,

Έχοντας υπόψη τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.), η οποία αναγνωρίζει με τον πιο εμφαντικό τρόπο το δικαίωμα προστασίας του ανθρώπου από απάνθρωπη, ταπεινωτική μεταχείριση,

Έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ICCPR), των οποίων η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος,

Έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη ότι ο αρχηγός του κουρδικού αγώνα για ελευθερία και δημοκρατία Αμπντουλάχ Οτσαλάν βρίσκεται φυλακισμένος υπό απάνθρωπες συνθήκες, ουσιαστικά εγκαταλελειμμένος και απομονωμένος για δεκαετίες στις τουρκικές φυλακές στο Ιμραλί κατά παράβαση κάθε αρχής δικαίου,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 10 Δεκεμβρίου 2019 το Ε.Δ.Δ.Α. έκρινε ότι η προφυλάκιση του κ. Οσμάν Καβαλά, εξέχουσας προσωπικότητας της κοινωνίας των

πολιτών, συνιστούσε παραβίαση της Ε.Σ.Δ.Α. και ότι οι τουρκικές αρχές έπρεπε να εξασφαλίσουν την άμεση απελευθέρωσή του,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την απόφαση του Ε.Δ.Δ.Α., στις 9 Οκτωβρίου 2020 το Δικαστήριο της Κωνσταντινούπολης παρέτεινε την κράτηση του κ. Καβαλά κατά παράβαση των διατάξεων της Ε.Σ.Δ.Α.,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Ε.Δ.Δ.Α. της 20^{ης} Νοεμβρίου 2018 στην υπόθεση Ντεμιρτάς κατά Τουρκίας,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Τουρκία και ειδικότερα τα ψηφίσματα της 21^{ης} Ιανουαρίου 2021 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία, ειδικότερα την περίπτωση του Σελαχατίν Ντεμιρτάς και άλλων κρατουμένων συνείδησης, της 8^{ης} Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με τη σημερινή κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία, της 13^{ης} Μαρτίου 2019 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για την Τουρκία, της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2019 σχετικά με την κατάσταση στην Τουρκία και την απομάκρυνση ειδικότερα εκλεγμένων δημάρχων,

Εκφράζοντας ανησυχία για τη συνέχιση των πολιτικών διώξεων στην Τουρκία, περιλαμβανομένης της άρσης της βουλευτικής ασυλίας, της σύλληψης και της αποπομπής από την τουρκική εθνοσυνέλευση του βουλευτή και υπέρμαχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ. Ομέρ Φαρούκ Γκεργκερλίογλου, καθώς και της δρομολόγησης διαδικασίας από τον Γενικό Εισαγγελέα του Ανώτατου Δικαστηρίου προς το Συνταγματικό Δικαστήριο της Τουρκίας για την απαγόρευση του Δημοκρατικού Κόμματος των Λαών,

Έχοντας υπόψη τη δήλωση του άτυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25^{ης} Μαρτίου 2021, την κοινή δήλωση του Ύπατου Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής

Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας κ. Josep Borrell και του Ευρωπαίου Επιτρόπου αρμόδιου για τη Γειτονία και τη Διεύρυνση κ. Olivér Várhelyi της 18^{ης} Μαρτίου 2021, καθώς και σχετικές δηλώσεις αριθμού χωρών, περιλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, αναφορικά με τις πρόσφατες ενέργειες σε βάρος του Δημοκρατικού Κόμματος των Λαών,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας ομόφωνα:

1. *Διακηρύσσει* τη συμπαράσταση του κυπριακού λαού, που είναι θύμα της τουρκικής εισβολής και κατοχής στο νησί του, προς τον αγώνα του κουρδικού λαού.
2. *Διακηρύσσει* ότι με βάση την αρχή της αυτοδιάθεσης και της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών ο κουρδικός λαός έχει δικαίωμα σε μια ελεύθερη πατρίδα.
3. *Ζητά* την άμεση απελευθέρωση του αρχηγού του κουρδικού αγώνα Αμπντουλάχ Οτσαλάν από τις τουρκικές φυλακές στο Ιμραλί, προκειμένου να αρθεί η ταπεινωτική και απάνθρωπη μεταχείρισή του από τις τουρκικές αρχές.
4. *Ζητά* περαιτέρω την άμεση απελευθέρωση των ηγετών του κόμματος HDP (Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών) κ. Σελαχατίν Ντεμιρτάς και Οσμάν Καβαλά, όπως απαιτεί και το Ε.Δ.Δ.Α., καθώς και των χιλιάδων προσώπων τα οποία βρίσκονται στις τουρκικές φυλακές λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων, περιλαμβανομένων βουλευτών, δημάρχων, πολιτικών προσώπων, ακαδημαϊκών, δημοσιογράφων, συνδικαλιστών και ανθρώπων του πνεύματος.
5. *Καταδικάζει* απερίφραστα την υπονόμευση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του κοινοβουλευτισμού και την καταπάτηση των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών, περιλαμβανομένης της ελευθερίας της έκφρασης, που έχουν ενταθεί σημαντικά στην Τουρκία.

6. *Ενώνει* τη φωνή της με όλες τις προοδευτικές φωνές ανά το παγκόσμιο υπέρ του κουρδικού λαού όπως πιο πάνω.

*Κατατέθηκε από τον Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και τον Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
2 Απριλίου 2021*

ΨΗΦΙΣΜΑ 220 (2021)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη την πρόσφατη παράνομη απόφαση της Τουρκίας για διάνοιξη μέρους της παραλίας της περίκλειστης περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου και θεωρώντας ότι η ενέργεια αυτή αποτελεί την απαρχή του μεθοδευμένου εποικισμού της Αμμοχώστου και υπονομεύει την προοπτική συνολικής επίλυσης του Κυπριακού,

Καταδικάζοντας απερίφραστα κάθε προσπάθεια εμπέδωσης νέων διχοτομικών τετελεσμένων εις βάρος της Κύπρου και την κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου και των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ενώ βρίσκονται σε σύγκρουση και με τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Υπενθυμίζοντας τα ομόφωνα Ψηφίσματα της 7^{ης} Ιουνίου 1984, της 6^{ης} Μαΐου 2010, της 3^{ης} Μαΐου 2012, της 11^{ης} Οκτωβρίου 2019 και της 9^{ης} Οκτωβρίου 2020 για το θέμα της Αμμοχώστου, καθώς και τα σχετικά κατά καιρούς διαβήματα των εκάστοτε Προέδρων του σώματος προς τους ανά τον κόσμο ομολόγους τους και στους επικεφαλής των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Τονίζοντας ότι η Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου της 19^{ης} Μαΐου 1979 δίδει προτεραιότητα στην επανεγκατάσταση των νόμιμων κατοίκων στην περίκλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), ανεξάρτητα από την έκβαση των συζητήσεων για άλλες πτυχές του προβλήματος,

Υπενθυμίζοντας όλα τα συναφή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως τα Ψηφίσματα 541 (1983), 550 (1984), 789 (1992), 2532 (2020) και 2561 (2021), που καταδικάζουν όλες τις παράνομες αποσχιστικές ενέργειες

της Τουρκίας και του παράνομου καθεστώτος των κατεχομένων, αλλά και τις απαράδεκτες απόπειρες για εποικισμό οποιουδήποτε τμήματος της περικλειστης περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου,

Υπογραμμίζοντας ειδικότερα το Ψήφισμα 550/1984 που θεωρεί τις απόπειρες εποικισμού οποιουδήποτε τμήματος της περικλειστης περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου από άτομα άλλα από τους κατοίκους τους απαράδεκτες και ζητά τη μεταβίβαση της περιοχής αυτής στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και το Ψήφισμα 789/92 που προτρέπει όπως ως μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης η περικλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου περιληφθεί στην περιοχή που βρίσκεται υπό τον έλεγχο του Ο.Η.Ε.,

Επισημαίνοντας τη δήλωση του γενικού γραμματέα του Ο.Η.Ε. ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου του 2020 για αποφυγή μονομερών ενεργειών από την Τουρκία και που τονίζει την αμετάβλητη θέση του Συμβουλίου Ασφαλείας όπως αυτή καταγράφεται στα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του για την περικλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου,

Έχοντας υπόψη τη θέση του Ο.Η.Ε. ότι η ευθύνη για το status quo στην περικλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου ανήκει αποκλειστικά στην τουρκική κυβέρνηση,

Εκφράζοντας εκτίμηση για το συνεχές ενδιαφέρον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το θέμα της Αμμοχώστου, ειδικότερα για το Ψήφισμα της 26^{ης} Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με την κλιμάκωση των εντάσεων στην περικλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου έπειτα από τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας και την επείγουσα ανάγκη για επανέναρξη των συνομιλιών», καθώς επίσης για αναφορές σε

προηγούμενα και μετέπειτα ψηφίσματα του σώματος που καλούν την Τουρκία να συμμορφωθεί με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.,

Επιβεβαιώνοντας τη στήριξη σε προηγούμενη εισήγηση της κυπριακής κυβέρνησης για απόδοση της πόλης της Αμμοχώστου στα Ηνωμένα Έθνη, επιστροφή σ' αυτή των νόμιμων κατοίκων της και παράλληλο άνοιγμα του λιμανιού της Αμμοχώστου υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διεξαγωγή εμπορίου από όλους τους νόμιμους κατοίκους της πόλης, χωρίς να παραβιάζεται η κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας και το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Σημειώνοντας την πρόταση για αναστήλωση και συντήρηση των ενετικών τειχών και των μνημείων της Αμμοχώστου, καθώς και την πρόταση για ανοικοδόμηση της εκτός των τειχών πόλης με βάση τον νέο οικολογικό σχεδιασμό,

Υπογραμμίζοντας την επίμονη διεθνή κινητοποίηση του δήμου Αμμοχώστου και των οργανωμένων συνόλων των νόμιμων κατοίκων της πόλης ενάντια στις τουρκικές μεθοδεύσεις όπως είχαν δημοσιοποιηθεί εδώ και μήνες,

Υπογραμμίζοντας ότι σε αυτή τη συγκυρία καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για δυναμική αντίδραση προς τη διεθνή κοινότητα της κυβέρνησης και όλων των οργανωμένων συνόλων ενάντια στις τουρκικές μεθοδεύσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία οριστικών διχοτομικών τετελεσμένων στην περικλειστή περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου, με ιδιαίτερη έμφαση στο γεγονός ότι η δημιουργία νέων παράνομων τετελεσμένων επηρεάζει αρνητικά τις προδιαγραφές της επιδιωκόμενης λύσης, όπως αυτή περιγράφεται στα σχετικά ψηφίσματα του Ο.Η.Ε., από την οποία θα ωφεληθούν και οι δύο κοινότητες. .

Ομόφωνα:

1. *Επαναβεβαιώνει* τα προηγούμενα ψηφίσματά της για την Αμμόχωστο.

2. *Υπογραμμίζει* ότι η επίλυση του ζητήματος της Αμμοχώστου πρέπει να στηρίζεται στις αποφάσεις της διεθνούς κοινότητας και του Ο.Η.Ε. και οποιαδήποτε επιθετική ενέργεια είναι παράνομη και καταδικαστέα.
3. *Τονίζει* ότι η παράνομη απόφαση της Τουρκίας για μερική διάνοιξη του παραλιακού μετώπου της περικλειστής πόλης αποτελεί μονομερή ενέργεια της τουρκικής κατοχικής δύναμης, με στόχο τον σταδιακό παράνομο εποικισμό της περικλειστής περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου, βρίσκεται εκτός του πλαισίου των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. για την Κύπρο γενικά και ειδικότερα για το θέμα της Αμμοχώστου και συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου και ως τέτοια καταγγέλλεται από την Κυπριακή Δημοκρατία.
4. *Καταγγέλλει* ότι η αλλαγή του καθεστώτος της περικλειστής πόλης από την Τουρκία αποσκοπεί στην αλλοίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στην περιοχή και στην ακύρωση της προοπτικής επιστροφής της περικλειστής περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου όπως προνοούν τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας.
5. *Απαιτεί* από την Τουρκία να τερματίσει τις παράνομες μεθοδεύσεις της, να σεβαστεί τη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου του 1979 και να προχωρήσει σε εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. για επιστροφή της περικλειστής περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, ειδικότερα των Ψηφισμάτων 550/1984 και 789/1992, ως βήμα καλής θέλησης και διάθεσης να συμβάλει στις προσπάθειες για επίλυση του κυπριακού προβλήματος.
6. *Υπενθυμίζει* στην Τουρκία ότι η επίλυση του ζητήματος της Αμμοχώστου προδιαγράφεται ξεκάθαρα μέσα από τις αποφάσεις της διεθνούς κοινότητας και

η εκμετάλλευσή του με οποιοδήποτε τρόπο είναι απαράδεκτη, παράνομη και καταδικαστέα.

7. *Καλεί* την Τουρκία να συμμορφωθεί με το πρόσφατο κάλεσμα του γενικού γραμματέα του Ο.Η.Ε. για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για συνολική λύση του Κυπριακού.
8. *Υπογραμμίζει* ότι απορρίπτει κάθε απόπειρα αλλαγής της βάσης λύσης του Κυπριακού και της αξίωσης για λύση δύο κρατών ή συνομοσπονδίας. *Εκφράζει* την προσήλωσή της στον στόχο της απελευθέρωσης και επανένωσης της Κύπρου στη βάση του πλαισίου όπως αυτό καθορίζεται από τα σχετικά ψηφίσματα του Ο.Η.Ε.
9. *Απευθύνει έκκληση* για ανάληψη ενεργότερου ρόλου από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς την επίτευξη αυτού του στόχου και καλεί τα κράτη μέλη της να ασκήσουν πιέσεις στην Τουρκία, προκειμένου να συμμορφωθεί με τα πρόσφατα Συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής και ειδικότερα με τις πρόνοιες του Ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19^{ης} Μαΐου 2021 σχετικά με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία για την περίοδο 2019-2020 [2019/2176(INI)]. Το εν λόγω ψήφισμα καταδικάζει σθεναρά το παράνομο άνοιγμα της περικλειστής περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου, που υπονομεύει την προοπτική επανέναρξης των συνομιλιών για συλλογική επίλυση του Κυπριακού και καλεί την Τουρκία να ανακαλέσει την απόφασή της να μεταβιβάσει την περικλειστή περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το Ψήφισμα 550 (1984) του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. και να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο.

10. *Καλεί* την Ευρωπαϊκή Ένωση να επιδείξει έμπρακτη αλληλεγγύη προς την Κυπριακή Δημοκρατία όπως προνοείται από τις συνθήκες της Ένωσης.
11. *Προτρέπει* τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην προχωρήσουν σε αναβάθμιση της τελωνειακής ένωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, όσο η Τουρκία αρνείται να την εφαρμόσει χωρίς διακρίσεις και συνεχίζει να προβαίνει σε παράνομες ενέργειες εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
12. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα να εντείνει τις προσπάθειές της προς την κατεύθυνση της Τουρκίας για το θέμα της Αμμοχώστου.
13. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα να καταδικάσει τις ενέργειες της Τουρκίας για την περαιτέρω στρατικοποίηση των κατεχόμενων περιοχών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας παράνομης στρατιωτικής βάσης στο κατεχόμενο Λευκόνοικο, και να επιβάλει εμπάργκο στην πώληση όπλων και εξοπλισμών προς την Τουρκία, η οποία με την αναθεωρητική της στάση απειλεί τη σταθερότητα και την προοπτική ειρήνευσης σε εμπόλεμες περιοχές.
14. *Καλεί* το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών να αναλάβει ενεργό ρόλο στην προσπάθεια αποτροπής της εμβάθυνσης των διχοτομικών τετελεσμένων που μεθοδεύονται στην περικλειστή περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου, με γνώμονα την εφαρμογή των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. και ειδικότερα του Ψηφίσματος 550/1984, το οποίο ζητεί να μεταφερθεί η διοίκηση αυτής της περιοχής υπό την ευθύνη των Ηνωμένων Εθνών.
15. *Επαναβεβαιώνει* τη βούληση της ελληνοκυπριακής πλευράς για διάλογο προς επίλυση του Κυπριακού στη βάση των ψηφισμάτων και των αποφάσεων του Ο.Η.Ε., αλλά και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος.
Εγκρίθηκε με διαφωνία του Ε.ΛΑ.Μ. για την 8^η παράγραφο του ψηφίσματος.*

15 Ιουλίου 2021

ΨΗΦΙΣΜΑ 221 (2021)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Λαμβάνοντας υπόψη τη συμπλήρωση ενός έτους από τη συμφωνία της 9^{ης} Νοεμβρίου 2020 για κατάπαυση του πυρός μεταξύ Αρμενίας, Αζερμπαϊτζάν και Ρωσίας,

Υπενθυμίζοντας το προηγούμενο ψήφισμά της, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2020, για την επίθεση του Αζερμπαϊτζάν κατά των Αρμενίων στην περιοχή Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20^{ής} Μαΐου 2021,

Λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη Σύμβαση της Γενεύης (III) για τη μεταχείριση των αιχμαλώτων πολέμου,

Λαμβάνοντας υπόψη την κοινοποίηση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης της 9^{ης} Μαρτίου 2021,

Λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 19^{ης} Μαρτίου 2021,

Διαπιστώνοντας ότι κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών από τις 27 Σεπτεμβρίου έως τις 10 Νοεμβρίου 2020, χιλιάδες στρατιώτες και άμαχοι, στην συντριπτική τους πλειονότητα Αρμένιοι, έχασαν τη ζωή τους ή τραυματίστηκαν και χιλιάδες κάτοικοι του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) εκτοπίστηκαν,

Τονίζοντας ότι το σημείο 8 της τριμερούς δήλωσης κατάπαυσης του πυρός, που υπέγραψαν η Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν και η Ρωσία, προβλέπει την ανταλλαγή των

αιχμαλώτων πολέμου, ομήρων και λοιπών κρατουμένων, καθώς και των σορών των νεκρών,

Διαπιστώνοντας ότι δεν έχει ακόμα απελευθερωθεί αριθμός Αρμενίων αιχμαλώτων πολέμου, δεν έχουν επιστραφεί οι σοροί νεκρών και αγνοείται η τύχη εκατοντάδων Αρμενίων αιχμαλώτων,

Σημειώνοντας ότι συνεχίζονται οι επιθετικές δηλώσεις και ενέργειες του Αζερμπαϊτζάν κατά της εδαφικής ακεραιότητας και της κυριαρχίας της Αρμενίας,

Υπογραμμίζοντας ότι ο πληθυσμός στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) εξακολουθεί να πλήττεται από τις συνέπειες της σύγκρουσης [εκτοπισμός, ανάγκη ανθρωπιστικής βοήθειας, καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς, σοβαρή λειψυδρία λόγω του ελέγχου και αποκλεισμού από τις αζερικές δυνάμεις όλων των πηγών υδροδότησης του πληθυσμού του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ)].

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την επίθεση του Αζερμπαϊτζάν στην περιοχή του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ).
2. *Καταδικάζει* την απροκάλυπτη εμπλοκή της Τουρκίας τόσο με στρατιωτικό προσωπικό όσον και με εξοπλισμό.
3. *Ζητά* τη συμμόρφωση του Αζερμπαϊτζάν στη συμφωνία κατάπαυσης του πυρός, που προνοεί την απελευθέρωση όλων των αιχμαλώτων, την επιστροφή των σορών των νεκρών και τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων.
4. *Καλεί* τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς να παράσχουν κάθε ανθρωπιστική βοήθεια στους κατοίκους της περιοχής του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και να υποστηρίξουν το έργο ανοικοδόμησης της περιοχής, την επιστροφή των προσφύγων και την

προστασία των μνημείων θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των Αρμενίων στην περιοχή του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ).

5. *Εκφράζει* ανησυχία για την ύπαρξη ναρκών, βομβών διασποράς καθώς και άλλων μη εκραγέντων πυρομαχικών που θέτουν σε καθημερινό κίνδυνο τη ζωή αμάχων και κυρίως παιδιών σε όλη την περιοχή.
6. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα να ενεργήσει με τρόπο που θα οδηγήσει στον τερματισμό της επιθετικότητας του Αζερμπαϊτζάν κατά της Αρμενίας.

Κατατέθηκε από τον Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τον Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης και τον Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εγκρίθηκε ομόφωνα.

3 Δεκεμβρίου 2021

ΨΗΦΙΣΜΑ 222 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε. και τις βασικές αρχές του Διεθνούς Δικαίου, την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

Λαμβάνοντας υπόψη την Τελική Πράξη του Ελσίνκι της 1^{ης} Αυγούστου 1975,

Έχοντας υπόψη το Μνημόνιο του Μινσκ της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, τη δέσμη μέτρων για την εφαρμογή των συμφωνιών του Μινσκ, που εγκρίθηκε και υπογράφηκε στο Μινσκ στις 12 Φεβρουαρίου 2015 και επικυρώθηκε στο σύνολό της από το Ψήφισμα 2202 (2015) του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2015,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν παρέλθει περισσότερα από έξι έτη από την έγκριση των συμφωνιών του Μινσκ,

Λαμβάνοντας υπόψη τη συστηματική και κλιμακούμενη αύξηση της ανάπτυξης στρατιωτικών μέσων στην περιοχή από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς,

Έχοντας υπόψη τα ευρήματα των επιτόπιων διερευνητικών επισκέψεων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Ο.Α.Σ.Ε. στην ανατολική Ουκρανία που χαρακτηρίζουν ως δραματική την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην περιοχή,

Εκφράζοντας λύπη για τη συνεχιζόμενη αιματοχυσία, την απώλεια περισσότερων από δεκατέσσερις χιλιάδες ανθρώπων και τους ενάμισι εκατομμύριο εκτοπισθέντες από την έναρξη των συγκρούσεων το 2014 και ανησυχώντας ιδιαίτερα για την ασφάλεια των εκατό χιλιάδων Ελλήνων ομογενών της Μαριούπολης,

Αποφασίζει ομόφωνα ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και καλεί σε άμεση κατάπαυση του πυρός και αποχώρηση των ρωσικών στρατευμάτων από τα ουκρανικά εδάφη.
2. *Στηρίζει* την κυριαρχία, ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της και τάσσεται, ως θέση αρχής, υπέρ του σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου, της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών.
3. *Υπογραμμίζει* ότι η ενέργεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας να αναγνωρίσει ως κυρίαρχες και ανεξάρτητες τις περιοχές του Ντονέσκ και Λουχάνσκ συνιστά παραβίαση της αρχής της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών, υπαναχώρηση από τις Συμφωνίες του Μινσκ και τονίζει ότι ο σεβασμός της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών και η μη επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις τους αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο του αναγκαστικού Διεθνούς Δικαίου (*jus cogens*).
4. *Υπογραμμίζει* ότι η συνεχιζόμενη και συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις εν λόγω περιοχές, απ' όπου και αν προέρχεται, αποτελεί ουσιαστική παραβίαση της δέσμης μέτρων του Μινσκ.
5. *Εκφράζει* την ανησυχία της ότι η έντονη στρατιωτικοποίηση και η γεωπολιτική αντιπαράθεση που αναπτύσσεται στην περιοχή εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια και την ειρήνη στην Ευρώπη και διεθνώς.
6. *Τονίζει* την επιτακτική ανάγκη επιστροφής στον διάλογο εντός του πλαισίου των Συμφωνιών του Μινσκ, αλλά και της ανάληψης πρόσθετων διπλωματικών πρωτοβουλιών που μπορούν να οδηγήσουν στην αποκλιμάκωση της έντασης και στην ειρηνική διευθέτηση της κρίσης στην Ουκρανία.

7. *Καταδικάζει* την προκλητική και υποκριτική στάση της Τουρκίας να «καταδικάσει» την παράνομη και μονομερή ανακήρυξη ανεξαρτησίας των αποσχισθέντων εδαφών του Ντονέσκ και του Λουχάνσκ από τη Ρωσική Ομοσπονδία, όταν η ίδια η Τουρκία αναγνώρισε την παράνομη ανακήρυξη των κατεχόμενων εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ούτω καλούμενου «ανεξάρτητου κράτους».
8. *Καλεί* την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως επιδείξει συνέπεια και κατ' επέκταση την ίδια στάση που επέδειξε έναντι της Ρωσικής Ομοσπονδίας και προς την Τουρκία για τη συνεχιζόμενη επί σαράντα επτά χρόνια κατοχή του 36,7% της Κυπριακής Δημοκρατίας και την προώθηση παράνομων τετελεσμένων με στόχο την επέκταση του εποικισμού στην περικλειστή περιοχή της Αμμοχώστου.
9. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα να εγκαταλείψει την πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών και της μεροληπτικής επίκλησης του Διεθνούς Δικαίου, η οποία υποσκάπτει τη διεθνή νομιμότητα και επιτρέπει την κατίσχυση του λεγόμενου «δικαίου των ισχυρών». Την καλεί ταυτόχρονα να τερματίσει την επιλεκτική ευαισθησία που επιδεικνύει σε διεθνή προβλήματα και να προβεί σε ουσιαστικές ενέργειες αναφορικά με τις αυξανόμενες προκλήσεις της κατοχικής Τουρκίας εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
10. *Διαβεβαιώνει* για την ετοιμότητά της να συνδράμει στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διπλωματίας τις διεθνείς προσπάθειες για επιστροφή στις διαπραγματεύσεις με στόχο την αποκατάσταση της σταθερότητας και την επικράτηση διαρκούς ειρήνης και ασφάλειας στην Ουκρανία και κατ' επέκταση στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

*Κατατέθηκε από τις κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και Α.Κ.Ε.Λ.-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
24 Φεβρουαρίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 223 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υπενθυμίζοντας το προηγούμενο ψήφισμά της, της 24^{ης} Φεβρουαρίου 2022, με το οποίο καταδικάζει ομόφωνα τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία,

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1^{ης} Μαρτίου 2022, το οποίο επίσης καταδικάζει τη στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και τονίζει την ανάγκη επιβολής κυρώσεων εναντίον της,

Σημειώνοντας ότι η Κυπριακή Δημοκρατία συναίνεσε πλήρως στην επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσικής Ομοσπονδίας,

Επισημαίνοντας ότι οι κοινές προσπάθειες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) προσκρούουν στη μη εφαρμογή των κυρώσεων από χώρες εταίρους της Ένωσης, όπως η Τουρκία, γεγονός που μειώνει την αποτελεσματικότητά τους,

Υπογραμμίζοντας ότι και το Κυπριακό αποτελεί πρόβλημα εισβολής, συνεχιζόμενης παράνομης κατοχής και παραβίασης της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και της κυριαρχίας ενός κράτους μέλους της Ε.Ε. από την Τουρκία,

Επισημαίνοντας την εξίσου επιθετική και προκλητική στάση της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας που επίσης αποτελεί κράτος μέλος της Ε.Ε.,

Σημειώνοντας ιδιαίτερα τις προκλητικές και παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου (Α.Ο.Ζ.), στην κατεχόμενη Αμμόχωστο και στο Αιγαίο, καθώς και προκλητικές δηλώσεις που παραβιάζουν κατάφωρα το Διεθνές Δίκαιο και τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και τις αρχές και τις αξίες στις οποίες εδράζεται η Ε.Ε.,

Τονίζοντας ότι η παροχή στρατιωτικού εξοπλισμού από κράτη μέλη της Ε.Ε.

προς αυταρχικά και αναθεωρητικά καθεστώτα, όπως η Τουρκία, υπονομεύουν την ασφάλεια της ίδιας της Ευρώπης,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καλεί* την Ε.Ε. να επιδείξει έμπρακτα την αλληλεγγύη της προς την Κυπριακή Δημοκρατία, κράτος μέλος της Ένωσης, για τη συνεχιζόμενη επί σαράντα οκτώ (48) έτη κατοχή του 36,7% του εδάφους της από την Τουρκία και τις συνεχείς μονομερείς και παράνομες ενέργειες της Τουρκίας που δημιουργούν νέα τετελεσμένα.
2. *Καλεί* την Ε.Ε. να επιδείξει ανάλογη στήριξη προς την Ελλάδα, η οποία γίνεται δέκτης απαράδεκτων τουρκικών απειλών και αμφισβήτησης της εδαφικής κυριαρχίας των ελληνικών νησιών του Αιγαίου.
3. *Καλεί* την Ε.Ε. και τα κράτη μέλη της να ασκήσουν πιέσεις στην Τουρκία προς απόσυρση όλων των στρατευμάτων της από το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
4. *Ζητεί* από την Ε.Ε. να υιοθετήσει ένα πλαίσιο κυρώσεων εις βάρος της Τουρκίας, ως απάντηση στην παράνομη, επιθετική και επεκτατική της πολιτική, η οποία παραβιάζει τις αρχές και τις αξίες της Ένωσης και απειλεί ευθέως κράτη μέλη της.
5. *Καλεί* ειδικότερα τα κράτη μέλη της Ε.Ε., όπως και κάθε άλλο κράτος το οποίο είναι προσηλωμένο στην ειρήνη και στο Διεθνές Δίκαιο να τερματίσουν κάθε πώληση στρατιωτικού εξοπλισμού προς την Τουρκία, η οποία με την πολιτική της και με τη χρήση τέτοιου στρατιωτικού εξοπλισμού απειλεί την ασφάλεια και τη σταθερότητα ολόκληρης της Ευρώπης.

Κατατέθηκε από το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο.

Εγκρίθηκε ομόφωνα.
14 Ιουλίου 2022

ΨΗΦΙΣΜΑ 224 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υποστηρίζοντας τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

Έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, των οποίων η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος,

Έχοντας υπόψη τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.), η οποία αναγνωρίζει με τον πιο εμφαντικό τρόπο το απόλυτο δικαίωμα προστασίας του ανθρώπου από βασανιστήρια, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία,

Αναγνωρίζοντας ότι κάθε άνθρωπος δικαιούται να ζει ελεύθερος στη δική του πατρίδα και να τυγχάνει σεβασμού, ανεξαρτήτως γλώσσας, θρησκείας και εθνότητας,

Διαπιστώνοντας ότι οι Κούρδοι έχουν αποστερηθεί τα βασικά δικαιώματά τους ζώντας υπό καθεστώς καταπίεσης,

Έχοντας υπόψη ότι ο ηγέτης του κουρδικού αγώνα υπέρ της ελευθερίας και της δημοκρατίας Αμπντουλάχ Οτσαλάν βρίσκεται φυλακισμένος υπό απάνθρωπες συνθήκες, έγκλειστος και απομονωμένος επί δεκαετίες στις τουρκικές φυλακές στο Ιμραλί κατά παράβαση κάθε αρχής δικαίου,

Επισημαίνοντας ότι η Τουρκία επιχειρεί την εθνοκάθαρση των κουρδικών και άλλων πληθυσμών, ασκώντας συστηματικά πολιτική βάρβαρης μεταχείρισης και καταπίεσης,

Διαπιστώνοντας ότι η χώρα αυτή εξακολουθεί να μην αναγνωρίζει τα

θρησκευτικά, πολιτικά, πολιτιστικά και γλωσσικά δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων της Τουρκίας,

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7^{ης} Ιουνίου 2022 σχετικά με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2021 για την Τουρκία, ιδιαίτερα τις αναφορές περί της κλιμακούμενης επιθετικότητάς της εις βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου, καθώς και περί της επιδείνωσης της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στη χώρα, εξελίξεις που δεν επιτρέπουν τη μεταβολή της θέσης υπό όρους της Ε.Ε. σχετικά με την επίσημη αναστολή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία,

Στηλιτεύοντας τις στοχοποιήσεις από τις τουρκικές αρχές αντιφρονούντων και επικριτών του καθεστώτος εντός και εκτός Τουρκίας με τις κατηγορίες της τρομοκρατίας, της απόπειρας ανατροπής της κυβέρνησης ή της προσβολής του Τούρκου Προέδρου, περιλαμβανομένης της επιβαρυντικής καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη του υπερασπιστή ανθρωπίνων δικαιωμάτων Οσμάν Καβάλα, κατά παράβαση των υποχρεώσεων της Τουρκίας ως ιδρυτικού κράτους μέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης και διαδοχικών αποφάσεων του Ε.Δ..Δ.Α. για την άμεση απελευθέρωσή του,

Διαπιστώνοντας την ιμπεριαλιστική πολιτική της Τουρκίας έναντι των Κούρδων, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στην αντίσταση ενάντια στο λεγόμενο «Ισλαμικό Κράτος» και σε άλλες τρομοκρατικές εξτρεμιστικές οργανώσεις τόσο στη Συρία όσο και στο Ιράκ,

Διαπιστώνοντας ότι τους τελευταίους μήνες έχουν ενταθεί οι επιχειρήσεις του τουρκικού στρατού κατά των Κούρδων στο ιρακινό Κουρδιστάν με την ανοχή της διεθνούς κοινότητας,

Εκφράζοντας ανησυχία για τα σχέδια της Τουρκίας για τη διαμόρφωση ζώνης ασφαλείας, βάθους τριάντα χιλιομέτρων, στα εδάφη που έχει καταλάβει στη βόρεια Συρία και τις προετοιμασίες της για νέα εισβολή στη Συρία,

Καταγγέλλοντας συναφώς τον τυχοδιωκτικό ρόλο και τις εκβιαστικές τακτικές της Τουρκίας σε σχέση με τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και με τη συνακόλουθη αίτηση της Φινλανδίας και Σουηδίας για ένταξη στο ΝΑΤΟ, εις βάρος τόσο των κουρδικών δυνάμεων στη Συρία όσο και ατόμων κουρδικής καταγωγής που βρίσκονται στις χώρες αυτές,

Υπενθυμίζοντας τον καθοριστικό ρόλο της Τουρκίας στην ανάπτυξη του «Ισλαμικού Κράτους» και στην αιματοχυσία στη Συρία, καθώς και τον καθοριστικό ρόλο της τουρκικής κυβέρνησης μαζί με άλλες δυνάμεις στην αποσταθεροποίηση της Συρίας, μέσω του εξοπλισμού και της χρηματοδότησης του ούτω καλούμενου «Ισλαμικού Κράτους» και άλλων τρομοκρατικών και εξτρεμιστικών δυνάμεων, όπως ο «Ελεύθερος Συριακός Στρατός», που συνεπικουρεί σήμερα τον τουρκικό στρατό στις επιχειρήσεις του στη Συρία και αποτελείται στην πραγματικότητα από παρακλάδια της Αλ Κάιντα και του «Ισλαμικού Κράτους», οι οποίοι κυνήγησαν, βασάνισαν και δολοφόνησαν χιλιάδες αθώους ανθρώπους στο Αφρίν, στο Ιντλίμπ και σε άλλες κουρδικές πόλεις και χωριά,

Προειδοποιώντας για την αναζωπύρωση της δράσης τζιχαντιστών τρομοκρατών και για τον κίνδυνο ενίσχυσής τους από ενδεχόμενη αποδυνάμωση των Κούρδων μαχητών,

Στηλιτεύοντας την εργαλειοποίηση της προσφυγικής κρίσης από την Τουρκία, η οποία μετατρέπεται ένα μείζον ανθρωπιστικό ζήτημα σε πεδίο οικονομικών και πολιτικών αντιπαραθέσεων και σκοπιμοτήτων,

Διαπιστώνοντας ότι ο τουρκικός αναθεωρητισμός στρέφεται εναντίον της Ελλάδας, της Κύπρου και άλλων χωρών, προκαλώντας αστάθεια στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, αλλά και πέραν αυτής,

Υπενθυμίζοντας ότι η Κυπριακή Δημοκρατία υφίσταται για περισσότερο από σαράντα οκτώ (48) έτη τις συνέπειες της εισβολής και της συνεχιζόμενης στρατιωτικής κατοχής από την Τουρκία σημαντικού τμήματος του εδάφους της, κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου, των σχετικών ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. και των ευρωπαϊκών αρχών, και ότι η Τουρκία προχωρεί σε νέα τετελεσμένα επί του εδάφους, πιο πρόσφατα στην περίκλειστη περιοχή της Αμμοχώστου (Βαρώσια) και εις βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη,

Αναγνωρίζοντας ότι το κλίμα φόβου διαχέεται από την Τουρκία και στα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου εμπεδώνεται με συγκεκριμένα μέτρα η ενσωμάτωση και η de facto προσάρτησή τους στην Τουρκία,

Υπενθυμίζοντας το ομόφωνα υιοθετηθέν ψήφισμά της στις 2 Απριλίου 2021, με την ευκαιρία της εθνικής ημέρας των Κούρδων, για την απελευθέρωση του ηγέτη των Κούρδων Αμπντουλάχ Οτσαλάν και άλλων πολιτικών κρατουμένων στην Τουρκία,

Υπενθυμίζοντας προηγούμενα ψηφίσματά της, στα οποία εκφράζει την αμέριστη αλληλεγγύη και στήριξη της Κύπρου στον αγώνα του δοκιμαζόμενου κουρδικού λαού, ήτοι το ψήφισμα καταδίκης της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της επιχειρούμενης εθνοκάθαρσης των Κούρδων από την Τουρκία, της 12^{ης} Ιουλίου 2019, το ψήφισμα καταδίκης των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοκρατικών ελευθεριών στην Τουρκία, ιδιαίτερα των δικαιωμάτων της κουρδικής κοινότητας, της 16^{ης} Ιουνίου 2016, το ψήφισμα καταδίκης της εν εξελίξει εισβολής της Τουρκίας υπό την ονομασία «Ασπίδα του Ευφράτη» στο βόρειο τμήμα της Συρίας, με

πραγματικό στόχο τους Κούρδους που μάχονται εναντίον του ούτω καλούμενου «Ισλαμικού Κράτους», της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2016, και προηγούμενο ανάλογο ψήφισμα καταδίκης του επεκτατικού ρόλου της Τουρκίας στη Συρία και στήριξης στον κουρδικό πληθυσμό της πόλης Κομπανί και στις μαχόμενες κουρδικές δυνάμεις για αναχαίτιση της τρομοκρατικής δράσης και προέλασης του ούτω καλούμενου «Ισλαμικού Κράτους», της 30^{ής} Οκτωβρίου 2014,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Επαναβεβαιώνει* την αμέριστη συμπαράσταση και αλληλεγγύη του κυπριακού λαού, που είναι θύμα της τουρκικής εισβολής και κατοχής, προς τον αγώνα των Κούρδων.
2. *Καταγγέλλει* την προσπάθεια της Τουρκίας να ελέγξει τις μελλοντικές εξελίξεις στη Συρία και να καταλάβει τμήμα της χώρας, προφασισζόμενη την ανάγκη δημιουργίας ουδέτερης ζώνης στο συριακό έδαφος.
3. *Υπογραμμίζει* την ανάγκη έμπρακτης στήριξης από τη διεθνή κοινότητα στους Κούρδους της Τουρκίας, της Συρίας, του Ιράν και του Ιράκ, πρωτίστως επί τη βάση αρχών και λαμβάνοντας υπόψη την καθοριστική συμβολή τους στον αγώνα εναντίον των τζιχαντιστών και τη σημαντική επιρροή τους στις περιφερειακές ισορροπίες.
4. *Καταδικάζει* τις διώξεις της Τουρκίας εναντίον των πολιτικών στελεχών του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (PKK) και του Κόμματος Δημοκρατικής Ένωσης (PYD).
5. *Καταδικάζει* την υπονόμευση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του κοινοβουλευτισμού, καθώς και την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών, περιλαμβανομένης της ελευθερίας της έκφρασης,

φαινόμενα που έχουν ενταθεί σημαντικά στην Τουρκία.

6. *Ενώνει* τη φωνή της με όλες τις προοδευτικές φωνές ανά το παγκόσμιο υπέρ των Κούρδων.
7. *Καταδικάζει* τη στοχοποίηση και ποινική δίωξη του ΗDP, των εκλεγμένων δημάρχων και των κομματικών οργανώσεών του, την άρση της ασυλίας δημοκρατικά εκλεγμένων βουλευτών του, με περισσότερα από τέσσερις χιλιάδες μέλη του ΗDP να βρίσκονται επί του παρόντος στη φυλακή, περιλαμβανομένων των πρώην συμπροέδρων του ΗDP Σελαχατίν Ντεμιρτάς και Φιγκέν Γιουκσεκντάγκ από το 2016.
8. *Υπογραμμίζει* ότι η επιχειρούμενη διάλυση του ΗDP αποτελεί το αποκορύφωμα μιας διαρκούς προσπάθειας φίμωσης των Κούρδων και περιστολής των δικαιωμάτων τους εντός του τουρκικού κράτους. Τέτοιες ενέργειες υπονομεύουν τη δημοκρατία σε τοπικό επίπεδο και συνιστούν άμεση επίθεση κατά των πλέον βασικών αρχών της και εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο διακρίσεων και πολιτικών που στοχεύουν κάθε προοδευτική δύναμη εντός της Τουρκίας.
9. *Ζητεί* την άμεση απελευθέρωση του ηγέτη του κουρδικού αγώνα Αμπντουλάχ Οτσαλάν από τις τουρκικές φυλακές στο Ιμραλί, προκειμένου να τερματιστεί η ταπεινωτική και απάνθρωπη μεταχείρισή του από τις τουρκικές αρχές.
10. *Ζητεί* περαιτέρω την άμεση απελευθέρωση των πρώην συμπροέδρων του Δημοκρατικού Κόμματος των Λαών (ΗDP), καθώς και του υπερασπιστή των ανθρώπινων δικαιωμάτων Οσμάν Καβαλά, όπως απαιτεί και το Ε.Δ.Δ.Α., αλλά και των χιλιάδων ανθρώπων που βρίσκονται έγκλειστοι στις τουρκικές φυλακές λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων, περιλαμβανομένων βουλευτών, δημάρχων, πολιτικών, δημοσιογράφων, συνδικαλιστών, ακαδημαϊκών, καθώς

και άλλων ανθρώπων του πνεύματος.

11. *Απαιτεί* την άμεση αποκατάσταση των δημοκρατικών θεσμών και των ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων όλων των Τούρκων πολιτών, χωρίς διακρίσεις καταγωγής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων.
12. *Καλεί* το Συμβούλιο της Ευρώπης να παρέμβει άμεσα προς αποκατάσταση των αρχών της Ε.Σ.Δ.Α. από τις οποίες δεσμεύεται και η Τουρκία ως κράτος μέλος του οργανισμού.
13. *Εκφράζει* τη διαφωνία της για τη συμπερίληψη του ΡΚΚ στον κατάλογο των χαρακτηριζόμενων από την Ε.Ε. ως «τρομοκρατικών οργανώσεων», πράξη η οποία ταυτίζει τον κουρδικό αγώνα για ελευθερία με την τρομοκρατία.
14. *Εκφράζει* την υποστήριξή της στον κουρδικό αγώνα και *καλεί* σε συμπαραράσταση προς τους Κούρδους, για τερματισμό της συνωμοσίας της σιωπής σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο και *καταγγέλλει* τη συγκάλυψη και αποσιώπηση των τουρκικών εγκλημάτων στη Βόρεια Συρία εναντίον των Κούρδων και των άλλων λαών της περιοχής.
15. *Καταδικάζει* τη θυματοποίηση των Κούρδων ως οι απαιτήσεις της Τουρκίας εις αντάλλαγμα της εκ μέρους της συναίνεσης στην υποψηφιότητα της Φινλανδίας και της Σουηδίας για ένταξη των δύο χωρών στο ΝΑΤΟ και *εκφράζει* ιδιαίτερη ανησυχία για τα άτομα κουρδικής καταγωγής που βρίσκονται στις χώρες αυτές.

Καλεί την κυπριακή κυβέρνηση:

- α. *να καταδικάσει* άμεσα και κατηγορηματικά την επαπειλούμενη εισβολή τουρκικών δυνάμεων στο έδαφος της Συρίας και την παραβίαση της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας αυτής,
- β. *να αναλάβει* πρωτοβουλίες και να προβεί σε ενέργειες στο ευρωπαϊκό και το

διεθνές επίπεδο, για καταδίκη της τουρκικής αυτής ενέργειας.

Καλεί όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη της:

- α. να επιδείξουν έμπρακτα την εκτίμηση και αλληλεγγύη τους στον αγώνα των Κούρδων μαχητών εναντίον του «Ισλαμικού Κράτους» και άλλων τρομοκρατικών ομάδων,
- β. να καταδικάσουν τις ενέργειες της Τουρκίας στη Συρία και στο Ιράκ,
- γ. να ασκήσουν ουσιαστικές πιέσεις προς την Τουρκία ως υποψήφια προς ένταξη χώρα, εξετάζοντας την επιβολή οικονομικών και άλλων κυρώσεων κατά της χώρας αυτής, τόσο στο πλαίσιο της ενταξιακής της πορείας όσο και στο πλαίσιο άλλων πτυχών της μεταξύ τους συνεργασίας, μέχρι την αποκατάσταση από την τουρκική κυβέρνηση των δημοκρατικών θεσμών και του κράτους δικαίου και απαιτώντας τη συμμόρφωσή της προς τις αρχές και αξίες της Ε.Ε.,
- δ. να τερματίσουν την πρακτική τοποθέτησης οργανώσεων που αγωνίζονται για την ελευθερία και τη δημοκρατία, περιλαμβανομένου του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος (ΡΚΚ), σε κατάλογο τρομοκρατικών οργανώσεων.

Καλεί τον Ο.Η.Ε., ειδικότερα τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και γενικότερα τη διεθνή κοινότητα:

- α. να καταδικάσει τις ενέργειες της Τουρκίας,
- β. να ασκήσει ουσιαστικές πιέσεις προς την Τουρκία, απαιτώντας τη συμμόρφωσή της με το Διεθνές Δίκαιο, τον Καταστατικό Χάρτη και άλλα συναφή ψηφίσματα του Ο.Η.Ε.

*Κατατέθηκε από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
14 Ιουλίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 225 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τη συνεχώς κλιμακούμενη επιθετική πολιτική της Τουρκίας που στοχεύει στην προς όφελός της διαφοροποίηση του ισχύοντος status quo στην Ανατολική Μεσόγειο,

Τονίζοντας ότι οι ενέργειες αυτές αποτελούν κατάφωρη παραβίαση διεθνών συνθηκών, του Διεθνούς Δικαίου και ειδικότερα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, η οποία είναι δεσμευτική για όλα τα κράτη, αφού αποτελεί κωδικοποίηση κανόνων διεθνούς εθιμικού δικαίου,

Υπενθυμίζοντας ότι οι συνθήκες που θεσπίζουν συνοριακές γραμμές, και κατά συνέπεια κατοχυρώνουν κυριαρχία, όπως η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάνης του 1923 και η Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων του 1947, περιβάλλονται με ενισχυμένο κύρος και ούτε αμφισβητούνται ούτε αναθεωρούνται,

Υπενθυμίζοντας ότι όλα τα νησιά έχουν το δικαίωμα σε χωρική θάλασσα, αποκλειστική οικονομική ζώνη (Α.Ο.Ζ.) και υφαλοκρηπίδα, σύμφωνα με το άρθρο 121, παράγραφος (2) της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982,

Επισημαίνοντας ότι η κλιμάκωση της στρατιωτικής παρουσίας και οι συνεχιζόμενες απειλές για casus belli από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση αποτελούν εκφάνσεις του αναθεωρητισμού της Τουρκίας σε μια ευαίσθητη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ειδικότερα στο Αιγαίο, στη Συρία και στην Κύπρο,

Τονίζοντας ότι οι συνεχιζόμενες και κλιμακούμενες ενέργειες της Τουρκίας προς παρεμπόδιση της υλοποίησης του ενεργειακού προγράμματος της Κυπριακής Δημοκρατίας εντός της Α.Ο.Ζ. της συνιστούν ταυτόχρονα παρεμπόδιση των

προτεραιοτήτων της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) για ενεργειακή ασφάλεια σε μία περίοδο κατά την οποία οι αυξημένες ενεργειακές ανάγκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιτάσσουν την επιτάχυνση της αξιοποίησης εναλλακτικών ενεργειακών οδών προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Επαναβεβαιώνει* τα προηγούμενα σχετικά ψηφίσματά της.
2. *Καταδικάζει* την επιθετική και αναθεωρητική συμπεριφορά της Τουρκίας και την από μέρους της παραβίαση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας.
3. *Απαιτεί* από την Τουρκία να σεβαστεί το Διεθνές Δίκαιο, τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 και τις διεθνείς συνθήκες που καθορίζουν τα σύνορα, χερσαία και θαλάσσια, συνδράμοντας ενεργά στην ειρήνευση στην περιοχή και αποφεύγοντας τη χρήση και/ή απειλή χρήσης βίας και εξαναγκασμού με στόχο τη μεταβολή των συνόρων.
4. *Καλεί* την Τουρκία να σεβαστεί την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως και των γειτονικών με αυτή κρατών, συμβάλλοντας στην αποκατάσταση και ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, ειδικότερα με τα κράτη της Ανατολικής Μεσογείου.
5. *Καλεί* την ΕΕ, τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) και τη διεθνή κοινότητα σε επίδειξη έμπρακτης αλληλεγγύης προς την Κυπριακή Δημοκρατία, κατ' αναλογία της ευαισθησίας που ορθώς επιδεικνύεται προς την Ουκρανία.
6. *Υπογραμμίζει* ότι απορρίπτει κατηγορηματικά τις τουρκικές απειλές για δύο ανεξάρτητα κράτη στην Κύπρο ή και όποιες άλλες αξιώσεις για συνομοσπονδιακές ή διχοτομικές λύσεις και κάθε εκτροπή από τα περί Κύπρου

ψηφίσματα.

7. *Καταδικάζει* απερίφραστα τις επιθετικές ενέργειες της Τουρκίας και τις αυθαίρετες μονομερείς ενέργειες κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου εντός της κυπριακής Α.Ο.Ζ., με τις οποίες επιχειρεί να παρεμποδίσει το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο μεταξύ άλλων θα εξυπηρετήσει και την ενεργειακή κάλυψη και ασφάλεια της Ε.Ε.
8. *Καταδικάζει* τις παράνομες μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας στην περίκλειστη περιοχή της πόλης της Αμμοχώστου που παραβιάζουν τα ψηφίσματα του Συμβούλιου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε., ειδικότερα τα Ψηφίσματα 550 (1984) και 789 (1992), και αγνοούν τα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καταδικάζουν όλες τις παράνομες αποσχιστικές ενέργειες της Τουρκίας και του παράνομου καθεστώτος των κατεχομένων, αλλά και τις απαράδεκτες απόπειρες για εποικισμό οποιουδήποτε τμήματος της περίκλειστης περιοχής της πόλης της Αμμοχώστου.
9. *Καταδικάζει* τις προκλητικές δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων και τις ενέργειες της Τουρκίας με τις οποίες επιχειρείται η αμφισβήτηση της κυριαρχίας των νησιών του Αιγαίου, των οποίων η κυριαρχία θεμελιώνεται από διεθνείς συνθήκες.

*Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
14 Ιουλίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 226 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με ιδιαίτερη ανησυχία τα γεγονότα στο Ιράν και την προσπάθεια καταστολής με βίαια μέσα των διαδηλώσεων διαμαρτυρίας που ξέσπασαν εξ αφορμής του θανάτου της Μαχσά Αμινί στις 16 Σεπτεμβρίου 2022, τρεις ημέρες μετά τη σύλληψή της στην Τεχεράνη για παραβίαση της υποχρεωτικής χρήσης της μαντίλας (hijab),

Εκφράζοντας έντονη ανησυχία για τη συνεχιζόμενη και κλιμακούμενη χρήση βίας από τις ιρανικές δυνάμεις ασφαλείας, την αιματηρή καταστολή των διαδηλώσεων και τον αυξανόμενο αριθμό θανάτων πολιτών,

Εκφράζοντας βαθιά θλίψη για τις δεκάδες των νεκρών και τον μεγάλο αριθμό τραυματιών, μεταξύ των οποίων και πολλών παιδιών, συνεπεία της άσκησης βίας από τις ιρανικές δυνάμεις ασφαλείας,

Καταγγέλλοντας παράλληλα την προσπάθεια περιορισμού της ελευθερίας της έκφρασης μέσω του περιορισμού της πρόσβασης στο διαδίκτυο και στις πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης,

Λαμβάνοντας υπόψη την έκκληση του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) προς το Ιράν όπως επιδείξει τη μέγιστη αυτοσυγκράτηση και προς τις δυνάμεις ασφαλείας του όπως απέχουν από κάθε αχρείαση ή δυσανάλογη χρήση βίας, ώστε να αποφευχθεί κλιμάκωση της κρίσης,

Αναγνωρίζοντας ότι κάθε άνθρωπος δικαιούται να ζει ελεύθερος και να τυγχάνει σεβασμού, ανεξαρτήτως φύλου, γλώσσας, θρησκείας, εθνότητας και σεξουαλικού προσανατολισμού,

Έχοντας υπόψη τις επισημάνσεις του ειδικού εισηγητή του Ο.Η.Ε. για την κατάσταση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν της 18^{ης} Ιουλίου 2022 και ειδικότερα σε ό,τι αφορά στους περιορισμούς που υφίστανται οι γυναίκες,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* τις βίαιες ενέργειες των ιρανικών δυνάμεων ασφαλείας και επισημαίνει ότι η χρήση βίας η οποία προκάλεσε τον θάνατο διαδηλωτών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί.
2. *Καταδικάζει* απερίφραστα την καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων της ελευθερίας της έκφρασης και του δικαιώματος στη διαδήλωση, και κατά συνέπεια την υπονόμευση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.
3. *Εκφράζει* την αμέριστη υποστήριξη και αλληλεγγύη της προς τον αγώνα των Ιρανών γυναικών και καλεί σε παγκόσμια συμπαράσταση προς τους Ιρανοούς διαδηλωτές.
4. *Ενώνει* τη φωνή της με όλες τις προοδευτικές δυνάμεις ανά το παγκόσμιο υπέρ των Ιρανών γυναικών και επισημαίνει το δικαίωμά τους στην αυτοδιάθεση του σώματός τους και στην ελευθερία των επιλογών τους.
5. *Τονίζει* την ανάγκη διεξαγωγής διαφανούς, αμερόληπτης και αποτελεσματικής έρευνας για τις συνθήκες που οδήγησαν στον θάνατο της Μαχσά Αμινί.
6. *Απαιτεί* την άμεση αποκατάσταση και τον πλήρη σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων όλων των Ιρανών πολιτών χωρίς διακρίσεις φύλου, θρησκείας και εθνότητας.

7. Καλεί όλα τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη της, καθώς και γενικότερα τη διεθνή κοινότητα όπως καταδικάσουν τις ενέργειες της κυβέρνησης του Ιράν και ασκήσουν ουσιαστικές πιέσεις προς αυτή, απαιτώντας τη συμμόρφωσή της με τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε. και άλλα συναφή ψηφίσματα του διεθνούς οργανισμού.

*Κατατέθηκε από τους Αλεξάνδρα Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας Α.Κ.Ε.Λ. -Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Νίκο Τορναρίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
29 Σεπτεμβρίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 227 (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υπενθυμίζοντας ότι με ομόφωνη απόφασή της στις 22 Απριλίου 2010 όρισε την 29^η Οκτωβρίου ως την Ημέρα Αγνοουμένων σε ένδειξη αλληλεγγύης προς τους συγγενείς των αγνοουμένων και τονίζοντας την ανάγκη για πλήρη διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου,

Αναγνωρίζοντας ότι το ζήτημα της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων αποτελεί πρώτιστα ανθρωπιστικό ζήτημα και ως τέτοιο πρέπει να αντικρίζεται από όλες τις πλευρές και από την ίδια την Τουρκία,

Ομόφωνα:

- 1. Διακηρύσσει* για πολλοστή φορά την πίστη και την προσήλωσή της στις αρχές του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διεθνούς νομιμότητας.
- 2. Υπογραμμίζει* ότι θα συνεχίσει να παρέχει κάθε δυνατή μορφή στήριξης στο έργο της Διερευνητικής Επιτροπής αναφορικά με όλους τους αγνοουμένους στην Κύπρο, όπως καθορίζονται στους όρους εντολής της.
- 3. Εκφράζει* την έντονη απογοήτευσή της, γιατί, παρά τις προσπάθειες, το θέμα διακρίβωσης της τύχης όλων των αγνοουμένων, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων και Ελλήνων πολιτών, παραμένει σε εκκρεμότητα, με τον παράγοντα χρόνο να επιδρά αρνητικά.
- 4. Τονίζει* τη διαρκή προσήλωσή της στην επίλυση αυτού του υψίστης προτεραιότητας θέματος και επαναλαμβάνει την πρόθεσή της για ανάληψη κάθε αναγκαίας ενέργειας, ώστε σε συνεργασία με την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να εντατικοποιηθούν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό οι

προσπάθειες προς κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας και επίτευξη συμμόρφωσης της Τουρκίας με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) σε σχέση με την υποχρέωσή της να λάβει μέτρα, να συνεργαστεί κατά ουσιαστικό τρόπο και να δώσει συγκεκριμένα στοιχεία για την αποτελεσματική διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων.

5. *Απευθύνει* έκκληση για την ανάληψη ενεργότερου ρόλου από τα κοινοβούλια των μονίμων και των μη μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), τη Διακοινοβουλευτική Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, ώστε να ασκηθεί κάθε δυνατή επιρροή προς την Τουρκία με στόχο την εφαρμογή των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτοί χάθηκαν.
6. *Καλεί* την Τουρκία να λάβει άμεσα εκείνες τις πολιτικές αποφάσεις που θα οδηγήσουν στον τερματισμό του δράματος των οικογενειών των αγνοουμένων στο πλαίσιο μίας ειλικρινούς και ουσιαστικής συνεργασίας και προς τον σκοπό αυτό να καταθέσει όλες τις πληροφορίες που αφορούν σε μαζικούς χώρους ταφής αγνοουμένων που δημιουργήθηκαν από τον τουρκικό στρατό, να επιτρέψει την πρόσβαση και μελέτη των στρατιωτικών αρχείων της τουρκικής εισβολής για την εξασφάλιση πληροφοριών ως προς την τύχη των Ελληνοκυπρίων και Ελλαδιτών αγνοουμένων, να υποδείξει τους χώρους επαναταφής των λειψάνων τα οποία ο τουρκικός στρατός σκόπιμα μετακίνησε από τους πρωτογενείς χώρους ταφής και να επιτρέψει την απρόσκοπτη

πρόσβαση συνεργείων της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους για την πραγματοποίηση εκταφών και περαιτέρω ερευνών σε χώρους τους οποίους η ίδια αυθαίρετα χαρακτηρίζει ως στρατιωτικές ζώνες.

7. *Απευθύνει* ταυτόχρονα έκκληση προς όλους όσοι κατέχουν τις όποιες πληροφορίες αναφορικά με αγνοούμενους και από τις δύο κοινότητες της Κύπρου να τις υποβάλουν στην Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο θα υποβοηθήσει στη διακρίβωση της τύχης όλων των αγνοουμένων.
8. *Δηλώνει* την αμέριστη συμπαράστασή της προς τις δοκιμαζόμενες οικογένειες των αγνοουμένων, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων και Ελλήνων πολιτών, των οποίων ο πόνος και η αγωνία για την τύχη των οικείων τους συνεχίζεται μέχρι σήμερα και τονίζει την ανάγκη συνεχούς ενημέρωσής τους για το στάδιο στο οποίο ευρίσκεται η επιστημονική διαδικασία ταυτοποίησης των οστών των αγνοουμένων.

*Εγκρίθηκε ομόφωνα.
3 Νοεμβρίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 228 (2022)

ΕΠΕΙΔΗ σε όλους όσοι ηρωικά και με πνεύμα αυτοθυσίας θυσιάσθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο για την πατρίδα και αντιπαρατάχθηκαν στην τουρκική θηριωδία οφείλεται τιμή και δόξα,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ αποτελεί καθήκον της πολιτείας να διαφυλάττει απαρασάλευτη τη μνήμη των ηρωικώς θυσιασθέντων ως αποτέλεσμα του δίδυμου εγκλήματος του προδοτικού πραξικοπήματος της χούντας των Αθηνών και της Ε.Ο.Κ.Α. Β' και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής και κατοχής,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο ηρωισμός και η αυτοθυσία των Ισαάκ και Σολωμού τυγχάνουν πανθομολογουμένως αναγνώρισης,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, κατά πρώτον, ο Ισαάκ, αφηφώντας τον τουρκικό στρατό και τις ομάδες των «Γκρίζων Λύκων», κατά τη διάρκεια αντικατοχικής πορείας στην περιοχή της νεκρής ζώνης στη Δερύνεια της επαρχίας Αμμοχώστου στις 11 Αυγούστου 1996 έπεσε θύμα της τουρκικής επιθετικότητας, αφού, κατά τη διάρκειά της και ενώ βρισκόταν πεσμένος επί του εδάφους κτυπήθηκε άγρια και επανειλημμένα με πέτρες, ρόπαλα και λοστούς από παρευρισκόμενους Τούρκους πολίτες και αστυνομικούς, με αποτέλεσμα να εκπνεύσει,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Σολωμού, λίγες μέρες αργότερα, ήτοι στις 14 Αυγούστου 1996, ημέρα της κηδείας του Ισαάκ, αλλά και μνήμης της κατάληψης της Αμμοχώστου, κατά ταυτόσημο τρόπο, σε μία ηρωική πράξη αυτοθυσίας και πατριωτισμού επιχείρησε να κατεβάσει την τουρκική σημαία από τον ιστό στην περιοχή του οδοφράγματος Δερύνειας δεχόμενος τα δολοφονικά πυρά των παρευρισκόμενων Τούρκων σκοπευτών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ οι συγγές αυτές δολοφονικές πράξεις των Τούρκων εισβολέων και

εθνικιστών κρίθηκαν και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.), αφού στις 24 Ιουνίου 2008 η Τουρκία κρίθηκε ένοχη από το Ε.Δ.Δ.Α. για τη δολοφονία τόσο του Ισαάκ όσο και του Σολωμού και ειδικότερα για παραβίαση του άρθρου 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.), το οποίο προστατεύει το δικαίωμα στη ζωή, αφού δεν είχε προχωρήσει, ως όφειλε, σε ενέργειες για εντοπισμό, σύλληψη και καταδίκη των δραστών,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καλεί την πολιτεία να μεριμνήσει με κάθε πρόσφορο και δόκιμο τρόπο, ώστε να διαφυλαχθεί θεσμικά η ιστορική συνέχεια και η μνήμη των Ισαάκ και Σολωμού ως ηρωομαρτύρων πεσόντων υπέρ της πατρίδας, στους οποίους οφείλεται η τιμή και ο σεβασμός της πατρίδας στο διηνεκές,*
2. *Καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για ανέγερση μνημείου των δύο ηρωομαρτύρων,*
3. *Καλεί τη διεθνή κοινότητα να προβεί στις δέουσες ενέργειες για τη σύλληψη και την παράδοση στην Κυπριακή Δημοκρατία των δολοφόνων των Ισαάκ και Σολωμού, υπενθυμίζοντας το εκδοθέν διεθνές ένταλμα σύλληψης για τις δύο εν ψυχρώ δολοφονίες.*

*Κατατέθηκε από τον Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
2 Δεκεμβρίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 229 (2022)

ΕΠΕΙΔΗ η 7^η Δεκεμβρίου, ημέρα της επιστροφής του Προέδρου Μακαρίου από την αναγκαστική αυτοεξορία εξαιτίας του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974, τιμάται ως Ημέρα Μνήμης των Μαχητών της Αντίστασης που αντιστάθηκαν στην τρομοκρατία της χούντας και της Ε.Ο.Κ.Α. Β΄ και στο πραξικόπημα,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων με την Απόφαση της 17^{ης} Μαρτίου 2011 υιοθέτησε το περιεχόμενο και τα συμπεράσματα του πορίσματος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τον Φάκελο της Κύπρου στο σύνολό τους,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή αποτελούν τις δύο όψεις του δίδυμου εγκλήματος, με ασήκωτες τις ευθύνες των Η.Π.Α., του Ηνωμένου Βασιλείου και του ΝΑΤΟ, που στόχο είχαν την κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διχοτόμηση της Κύπρου και του λαού της,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η εγκληματική δράση της χούντας και της Ε.Ο.Κ.Α. Β΄, που κορυφώθηκε με τη διάπραξη του πραξικοπήματος, δε συνιστά «αφροσύνη» αλλά προδοσία και συνειδητή συνέργεια με την Τουρκία στο σχέδιο διαμελισμού της Κύπρου,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η διατήρηση της ιστορικής μνήμης συνιστά χρέος προς τον λαό μας που υπέστη την τραγωδία του 1974 και συνεχίζει να βιώνει τις συνέπειές της, αλλά, ταυτόχρονα, συνιστά ευθύνη προς τις επερχόμενες γενιές του τόπου,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Τιμά* τη Δημοκρατική Αντίσταση και *αποτίνει* φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στους ηρωικώς πεσόντες και στους μαχητές που υπερασπίστηκαν τη δημοκρατική

- νομιμότητα και την ελευθερία του λαού μας απέναντι στον φασισμό και στον τουρκικό επεκτατισμό,
2. *Καλεί* την πολιτεία να μεριμνήσει για την απόδοση των δεουσών τιμών στους ήρωες της Δημοκρατικής Αντίστασης, πρωτίστως μέσα από την ανάδειξη στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος του πατριωτικού, δημοκρατικού και αντιφασιστικού πνεύματος της θυσίας τους,
 3. *Καλεί* τους θεσμούς του τόπου, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, η δημόσια ραδιοτηλεόραση, τα σώματα ασφαλείας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.ά., να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την ανάδειξη της Δημοκρατικής Αντίστασης και των ηρώων της,
 4. *Καταδικάζει* κάθε απόπειρα παραχάραξης της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας είτε μέσω της εξίσωσης της νόμιμης κυβέρνησης Μακαρίου και των δυνάμεων της Δημοκρατίας με την τρομοκρατία της Ε.Ο.Κ.Α. Β' είτε μέσω της ηρωοποίησης του αρχηγού και άλλων στελεχών αυτής και της πραξικοπηματικής κυβέρνησης είτε μέσω της ιδεοληπτικής ενοχοποίησης της αδέσμευτης πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας για την τραγωδία του 1974,
 5. *Καλεί* την πολιτεία να διακόψει τη χρηματοδότηση κάθε είδους δραστηριοτήτων που συνδέονται με απόδοση τιμών στον Γεώργιο Γρίβα, τον οποίο η ιστορία καταδίκασε ως ανάξιο κάθε είδους τιμής από την πατρίδα,
 6. *Καλεί* την κυβέρνηση και όλους τους θεσμούς του κράτους να σέβονται τη μνήμη και τις πληγές του κυπριακού λαού και να απέχουν από εκδηλώσεις τιμής και ηρωοποίησης όλων όσοι στράφηκαν κατά της δημοκρατικής νομιμότητας και ειδικότερα του αρχηγού και μελών της Ε.Ο.Κ.Α. Β' ή/και στελεχών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης,
 7. *Υπογραμμίζει* ότι η υπεράσπιση της ιστορικής αλήθειας για την τραγωδία του

1974 αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του αγώνα για απελευθέρωση και επανένωση της Κύπρου, με λύση του Κυπριακού στη συμφωνημένη βάση και πλαίσιο.

*Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα Α.Κ.Ε.Λ. -Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.
Εγκρίθηκε με 23 ψήφους υπέρ και 15 εναντίον.
2 Δεκεμβρίου 2022*

ΔΗΛΩΣΗ (2022)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας πληροφορηθεί με ιδιαίτερη ανησυχία τις τελευταίες δηλώσεις του Τουρκοκύπριου λεγόμενου «πρωθυπουργού» Ουνάλ Ουστέλ περί ανοίγματος ολόκληρης της κατεχόμενης πόλης της Αμμοχώστου, και ειδικότερα της περικλειστης περιοχής αυτής, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τις λεγόμενες «δημοτικές εκλογές» της 25^{ης} Δεκεμβρίου 2022,

Διερμηνεύοντας το αίσθημα όλων των πολιτικών δυνάμεων που εκπροσωπούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για την προκλητικότητα και αναληγσία που τέτοιες δηλώσεις εμπεριέχουν για το σύνολο του κυπριακού λαού, οι οποίες πλήττουν κατάφωρα κάθε προσπάθεια εξεύρεσης μίας αμοιβαία αποδεκτής και βιώσιμης λύσης,

Υπενθυμίζοντας τα Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) 550/1984 και 789/1992 σε σχέση με την Αμμόχωστο, όπως και τη δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας της 9^{ης} Οκτωβρίου 2019, με βάση την οποία καμία ενέργεια σε σχέση με την πόλη της Αμμοχώστου δεν πρέπει να γίνει που να μην είναι σύμφωνη με τα εν λόγω ψηφίσματα, ότι η ευθύνη για το status quo στην Αμμόχωστο βαρύνει αποκλειστικά την τουρκική κυβέρνηση, αλλά και ότι οι όποιες παράνομες μονομερείς ενέργειες της Τουρκικής πλευράς βρίσκονται εκτός του πλαισίου του Ο.Η.Ε. για την Κύπρο,

1. *Καταδικάζει* ομόφωνα και απερίφραστα τις δηλώσεις αυτές και κάθε ανάλογη προκλητική ενέργεια υποκινούμενη από την τουρκική πλευρά, η οποία συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου και καταστρατήγηση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. και ταυτόχρονα τορπιλίζει

κάθε προσπάθεια δημιουργίας του κατάλληλου εκείνου κλίματος προς επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό.

2. *Απευθύνει έκκληση στα Ηνωμένα Έθνη (Η.Ε.) και στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη λήψη πρακτικών μέτρων αποτροπής των παράνομων ενεργειών της Τουρκίας και προώθηση εφαρμογής του Ψηφίσματος 550/1984 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. για επιστροφή των νόμιμων κατοίκων της Αμμοχώστου υπό τη διοίκηση των Η.Ε.*
3. *Καλεί τη διεθνή κοινότητα, όχι μόνο να καταδικάσει τις εν λόγω δηλώσεις και προθέσεις, αλλά και να προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες προς αποτροπή και ανάσχεση τέτοιων πρωτοβουλιών.*
4. *Καλεί τη διεθνή κοινότητα να προβεί σε όλα τα αναγκαία μέτρα προς ανάσχεση και αποτροπή αυτής της τοποθέτησης.*

*Κατατέθηκε από όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
8 Δεκεμβρίου 2022*

ΨΗΦΙΣΜΑ 230 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με έντονη ανησυχία τη δικαστική διαδικασία, με στόχο την απαγόρευση του Κόμματος Δημοκρατίας των Λαών (Κ.Δ.Λ.) (HDP) στην Τουρκία, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί με την τελική απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της χώρας στις 13 Μαρτίου,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κ.Δ.Λ. (HDP) αποτελεί το τρίτο μεγαλύτερο κόμμα της Τουρκίας, το οποίο εκατομμύρια πολίτες στήριξαν σε εκλογικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα να εισέλθει δημοκρατικά στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση και να συμμετέχει στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η δίκη ολοκληρώνεται μόλις δύο μήνες πριν από τις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές στη χώρα, οι οποίες θα διεξαχθούν στις 14 Μαΐου 2023,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπόθεση έχει πολιτικά κίνητρα, στοχεύοντας την πολιτική δράση του Κ.Δ.Λ. (HDP) και των δυνάμεων που συμπορεύονται μαζί του,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η βασική κατηγορία στη δίκη σχετίζεται με τη στάση του Κ.Δ.Λ. (HDP) ενάντια στην παράνομη εισβολή της Τουρκίας στο Κομπανί της Συρίας το 2014,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τα τελευταία χρόνια εκλελεγμένοι αντιπρόσωποι και στελέχη του Κ.Δ.Λ. (HDP), περιλαμβανομένων και των δύο τέως συμπροέδρων του, έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση, ενώ άλλοι διώκονται και δέχονται πολλαπλές πιέσεις και κατατρεγμό για τη δράση τους,

Έχοντας υπόψη ότι η Τουρκία δεσμεύεται από τις ιδρυτικές αρχές και αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης της οποίας είναι μέλος, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης σεβασμού του κράτους δικαίου,

Έχοντας υπόψη ότι πιθανή απόφαση για απαγόρευση του Κ.Δ.Λ. (HDP) παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Ε.Σ.Δ.Α.),

Έχοντας υπόψη σειρά καταδικαστικών διεθνών ψηφισμάτων για τη φυλάκιση των τέως συμπροέδρων του Κ.Δ.Λ. (HDP) και τον κατατρεγμό στελεχών του από το τουρκικό κράτος,

Υπενθυμίζοντας ότι ως υποψήφια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρα η Τουρκία οφείλει να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως επίσης τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι το κράτος δικαίου,

Ομόφωνα εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. *Καταγγέλλει* τις αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις για απαγόρευση του Κ.Δ.Λ. (HDP).
2. *Καλεί* το Συμβούλιο της Ευρώπης, του οποίου η Τουρκία είναι μέλος, να ασκήσει τις απαραίτητες πολιτικές πιέσεις προς την τουρκική κυβέρνηση.
3. *Καλεί* την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει κάθε δυνατή πρωτοβουλία, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πολιτικές μεθοδεύσεις εις βάρος του Κ.Δ.Λ. (HDP).
4. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα να προβάλλει αντίδραση για τις εξελίξεις, ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου προνοεί την απαγόρευση του Κ.Δ.Λ. (HDP), αποστερώντας του μεταξύ άλλων τη δυνατότητα συμμετοχής στις επόμενες εκλογές.

5. *Εκφράζει αλληλεγγύη για τους αγώνες των δημοκρατικών δυνάμεων στην Τουρκία για επικράτηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών στη χώρα.*

*Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα Α.Κ.Ε.Λ.-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
9 Μαρτίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 231 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων,

Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα ψηφίσματά της, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2020 και 3 Δεκεμβρίου 2021, για την επίθεση του Αζερμπαϊτζάν κατά της Αρμενίας στην περιοχή Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19^{ης} Ιανουαρίου 2023, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μόνος δρόμος που συνδέει το Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) με την Αρμενία και τον υπόλοιπο κόσμο, ο διάδρομος του Λατσίν, έχει αποκλειστεί από αυτοαποκαλούμενους Αζέρους περιβαλλοντιστές από τις 12 Δεκεμβρίου 2022, έχοντας ως αποτέλεσμα τον περιορισμό στην πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων και σε τρόφιμα, καύσιμα και φάρμακα, για τους 120 000 Αρμένιους που ζουν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), θέτοντάς τους ουσιαστικά σε αποκλεισμό,

Τονίζοντας ότι ο αποκλεισμός αυτός έχει δημιουργήσει σοβαρή ανθρωπιστική κρίση, πλήττοντας σημαντικά τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, ανάμεσα τους και παιδιά, και εκθέτοντάς τις σε απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, ενώ παράλληλα η μεταφορά ασθενών που βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση είναι σχεδόν αδύνατη με όλες τις επακόλουθες καταστροφικές συνέπειες,

Παρακολουθώντας με ανησυχία την περαιτέρω επιδείνωση αυτής της ανθρωπιστικής κρίσης από τη διακοπή της παροχής φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), καθώς σπίτια, νοσοκομεία και σχολεία έμειναν χωρίς θέρμανση,

Υπενθυμίζοντας ότι το Αζερμπαϊτζάν, συνεχίζοντας τον αποκλεισμό του διαδρόμου του Λατσίν, παραβιάζει τις διεθνείς υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της

τριμερούς δήλωσης κατάπαυσης του πυρός της 9^{ης} Νοεμβρίου 2020, σύμφωνα με την οποία το Αζερμπαϊτζάν πρέπει να εγγυάται την ασφάλεια των προσώπων, των οχημάτων και των φορτίων και προς τις δύο κατευθύνσεις κατά μήκος του διαδρόμου του Λατσίν,

Σημειώνοντας ότι ο αποκλεισμός της χρήσης του διαδρόμου του Λατσίν είναι εμπόδιο στην ειρηνευτική διαδικασία μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν και υπονομεύει τη διεθνή εμπιστοσύνη.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. *Καταδικάζει* τις συνεχείς παραβιάσεις του καθεστώτος κατάπαυσης του πυρός και τη στοχοποίηση του άμαχου πληθυσμού από πλευράς του Αζερμπαϊτζάν και εκφράζει τον αποτροπιασμό της για τις τραγικές ανθρωπιστικές συνέπειες από τον αποκλεισμό του διαδρόμου του Λατσίν και τη σύγκρουση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ).
2. *Καλεί* το Αζερμπαϊτζάν να σεβαστεί και να εφαρμόσει την τριμερή δήλωση της 9^{ης} Νοεμβρίου 2020 και να διασφαλίσει τα δικαιώματα και την ασφάλεια του αρμενικού πληθυσμού στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), καθώς και να αποκαταστήσει την ελεύθερη πρόσβαση του διαδρόμου του Λατσίν.
3. *Υποστηρίζει* την ανάγκη για μια καθολική ειρηνευτική συμφωνία, η οποία πρέπει να εγγυάται τα δικαιώματα και την ασφάλεια του αρμενικού πληθυσμού του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και *ζητεί* την επείγουσα επανέναρξη χωρίς προϋποθέσεις των διαπραγματεύσεων βάσει των αρχών της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι.
4. *Παροτρύνει* το Αζερμπαϊτζάν να μην υπονομεύσει τη λειτουργία των μεταφορικών, ενεργειακών και επικοινωνιακών συνδέσεων μεταξύ Αρμενίας και

Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) στο μέλλον.

5. *Καταδικάζει* απερίφραστα το γεγονός ότι το Αζερμπαϊτζάν χρησιμοποιεί τους εμφανιζόμενους ως υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για τη δημιουργία μιας ανθρωπιστικής κρίσης.
6. *Εκφράζει* την απογοήτευσή της για την αδράνεια των ρωσικών ειρηνευτικών δυνάμεων.
7. *Επισημαίνει* την ανάγκη όπως οι διεθνείς οργανισμοί έχουν πλήρη και δίχως εμπόδια πρόσβαση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), προκειμένου να αξιολογήσουν την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή και να παράσχουν την απαραίτητη ανθρωπιστική βοήθεια.
8. *Καλεί* τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη διεθνή κοινότητα να ασκήσουν την πολιτική τους επιρροή, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι κάτοικοι του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) δεν θα κρατούνται πλέον όμηροι της επιθετικότητας του Αζερμπαϊτζάν.

Κατατέθηκε από τον Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εγκρίθηκε ομόφωνα.

6 Απριλίου 2023

ΨΗΦΙΣΜΑ 232 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, η οποία καθιερώθηκε το 1972 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, και ότι φέτος συμπληρώνονται πενήντα (50) χρόνια εορτασμών,

Υπενθυμίζοντας ότι το 2023 σηματοδοτεί το μέσο της Ατζέντας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη για το 2030,

Επισημαίνοντας ότι ένα υγιές περιβάλλον είναι αναγκαίο για όλους τους ανθρώπους, αλλά και για την επίτευξη των δεκαεπτά (17) Παγκόσμιων Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίοι υιοθετήθηκαν στις 25 Σεπτεμβρίου 2017 κατά την 70^ή Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και ακολούθως από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) για την παροχή τροφής, καθαρού νερού και φαρμάκων, καθώς και για τη ρύθμιση του κλίματος και την προστασία από ακραία καιρικά φαινόμενα,

Σημειώνοντας με ανησυχία ότι η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις τελευταίες χώρες ως προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων βιώσιμης ανάπτυξης,

Εκφράζοντας την ανησυχία της για το γεγονός ότι πέραν των τριών δισεκατομμυρίων ανθρώπων πλήττονται από την υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, ενώ η ρύπανση ευθύνεται για εννέα περίπου εκατομμύρια πρόωρους θανάτους ετησίως και περισσότερα από ένα εκατομμύριο είδη φυτών και ζώων κινδυνεύουν με εξαφάνιση,

Έχοντας υπόψη ότι το ήμισυ του πληθυσμού στον πλανήτη βρίσκεται ήδη στην κλιματικά επικίνδυνη ζώνη, έχοντας δεκαπέντε (15) φορές περισσότερες πιθανότητες

να καταλήξει συνεπεία των κλιματικών επιπτώσεων, όπως η υπερβολική ζέστη, οι πλημμύρες και η ξηρασία,

Υπενθυμίζοντας ότι στις 2 Μαρτίου 2022 εγκρίθηκε ψήφισμα από τη Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον με τίτλο «Τέλος στην πλαστική ρύπανση: προς ένα διεθνές νομικά δεσμευτικό μέσο»,

Έχοντας υπόψη ότι η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος 2023 φιλοξενείται από την Ακτή Ελεφαντοστού με κεντρικό άξονα την εξάλειψη της ρύπανσης από τα πλαστικά,

Υπογραμμίζοντας ότι τα υψηλά και ταχέως αυξανόμενα επίπεδα πλαστικής ρύπανσης συνιστούν ένα σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα σε παγκόσμια κλίμακα το οποίο επηρεάζει αρνητικά τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης,

Επισημαίνοντας ότι σύμφωνα με τον Εθνικό Οδηγό για την Έκθεση Δράσης για τη Διαμόρφωση Δράσης κατά της Πλαστικής Ρύπανσης για την Κυπριακή Δημοκρατία, η παραγωγή πλαστικών απορριμμάτων ανά κάτοικο κυμαίνεται πολύ πιο πάνω από τον μέσο όρο στην Ε.Ε.,

Επισημαίνοντας ότι απαιτείται προσπάθεια για ενδυνάμωση της κατανόησης του παγκόσμιου αντικτύπου της πλαστικής ρύπανσης στο περιβάλλον και προώθηση αποτελεσματικών και προοδευτικών δράσεων σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο,

Υπενθυμίζοντας ότι για τη διατήρηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη κάτω από 1,5°C κατά τον 21^ο αιώνα οι ετήσιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το έτος 2030 πρέπει να μειωθούν στο ήμισυ και ότι χωρίς δράση η έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση πέρα από τα ασφαλή όρια θα αυξηθεί κατά πενήντα τοις εκατό (50%) εντός

της δεκαετίας και τα πλαστικά απόβλητα που ρέουν στα υδάτινα οικοσυστήματα σχεδόν θα τριπλασιαστούν μέχρι το έτος 2040,

Αναγνωρίζοντας ότι η συνετή διαχείριση της φύσης είναι σημαντική, όπως και η διασφάλιση δίκαιης πρόσβασης στους πόρους της, ειδικά για τους πιο ευάλωτους ανθρώπους και τις κοινότητες,

Για όλους αυτούς τους λόγους,

1. *Τονίζει* ότι με τα αναπτυξιακά κέρδη να αναστρέφονται συνεπεία των πολλαπλών παγκόσμιων κρίσεων, περιλαμβανομένων των συγκρούσεων, της κλιματικής αλλαγής και της πανδημίας του κορωνοϊού, απαιτείται επείγουσα δράση για την επίτευξη των τεθέντων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης και για την αντιμετώπιση των πιεστικών ζητημάτων.
2. *Χαιρετίζει* την ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/904/ΕΕ για τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα πλαστικά προϊόντα στο εθνικό δίκαιο με τον περί Αποβλήτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 [Αριθμός Νόμου 48(I) του 2022].
3. *Τονίζει* ότι χρειάζεται άμεσα σχέδιο δράσης αναφορικά με τους τομείς που παράγουν τα περισσότερα πλαστικά απορρίμματα, όπως ο τουρισμός, το οποίο δύναται να χρησιμεύσει ως κατευθυντήρια γραμμή προς αποφυγή και μείωση της παραγωγής πλαστικών απορριμμάτων και της διαρροής τους στο περιβάλλον στην Κύπρο.
4. *Επισημαίνει* ότι κρίνεται αναγκαίο να τεθούν πραγματικοί στόχοι για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικών και της ρύπανσης από μικροπλαστικά, καθώς και για την αύξηση του διαχωρισμού και της ανακύκλωσης πλαστικών.

5. *Τονίζει* ότι η Κύπρος πρέπει να υιοθετήσει μέτρα για την καταπολέμηση της ρύπανσης από πλαστικά, περιλαμβανομένων μέτρων που σχετίζονται με τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνουν προσεγγίσεις κυκλικής οικονομίας, και να αναπτύξει και εφαρμόσει εθνικά σχέδια δράσης.
6. *Επισημαίνει* ότι οι εκτιμώμενοι έντεκα εκατομμύρια μετρικοί τόνοι πλαστικού, οι οποίοι εισέρχονται ετησίως στον ωκεανό, θα τριπλασιαστούν κατά τα επόμενα είκοσι (20) χρόνια.
7. *Τονίζει* ότι η Κύπρος ως νησιωτικό κράτος θα επηρεαστεί σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό.
8. *Καλεί* την κυβέρνηση να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την επίτευξη του κοινού στόχου της μείωσης της χρήσης περιττών, αποφευκτέων και προβληματικών πλαστικών και τον τερματισμό της ροής τους στις λίμνες, στα ποτάμια, στους υγροτόπους, στις ακτές και στις θάλασσες.
9. *Καλεί* την κυβέρνηση να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα και να προβεί στις δέουσες ενέργειες προς επίτευξη ουσιαστικής προόδου στην εκπλήρωση των τεθέντων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

*Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα Α.Κ.Ε.Λ. -Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
8 Ιουνίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 233 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τη σύλληψη και κράτηση από τις αλβανικές αρχές του προέδρου της Δημοκρατικής Ένωσης Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας «Ομόνοια» και νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Διονύση-Φρέντι Μπελέρη στις 12 Μαΐου 2023,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλβανικές αρχές δεν παρέθεσαν αδιάσειστα στοιχεία ως προς τους λόγους σύλληψης, προφυλάκισης και συνεχιζόμενης μέχρι σήμερα κράτησης του κ. Φρέντι Μπελέρη,

Επισημαίνοντας ότι στις 14 Μαΐου 2023 διεξήχθησαν εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση στην Αλβανία και η βούληση του εκλογικού σώματος ανέδειξε ως δήμαρχο Χειμάρρας τον κ. Μπελέρη με ποσοστό της τάξεως του 50,24%,

Υπογραμμίζοντας ότι ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Χειμάρρας παραμένει προφυλακισμένος, αποστερούμενος τόσο των ατομικών όσο και των πολιτικών του δικαιωμάτων, χωρίς οποιαδήποτε στοιχεία εις βάρος του,

Εγκρίνει τα ακόλουθα:

- Καταδικάζει* τη σύλληψη και συνεχιζόμενη κράτηση του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας από τις αλβανικές αρχές, διακηρύττοντας την ανάγκη σεβασμού της αρχής της νομιμότητας και του τεκμηρίου της αθωότητας, που αποτελούν θεμελιώδη συστατικά στοιχεία ενός κράτους δικαίου.
- Εκφράζει* την αλληλεγγύη της προς τον νεοεκλεγέντα δήμαρχο Χειμάρρας και προς την ελληνική μειονότητα της Αλβανίας, η οποία έχει δικαίωμα απόλαυσης όλων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.
- Διακηρύττει* ότι η Αλβανία, ως υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) χώρα, έχει υποχρέωση να επιδείξει τον απαιτούμενο σεβασμό στα ατομικά και πολιτικά

δικαιώματα των πολιτών της, όπως και στις αρχές και αξίες που θεμελιώνουν την Ε.Ε., μεταξύ των οποίων η διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, το κοινό περί δικαίου αίσθημα και το κράτος δικαίου, και οφείλει να προβεί το ταχύτερο σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προς αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του κ. Φρέντι Μπελέρη, με την άμεση αποφυλάκισή του και συνακόλουθα την ανάληψη των καθηκόντων του ως δημάρχου Χειμάρρας.

*Κατατέθηκε από τους Πανίκο Λεωνίδου, Ευθύμιο Δίπλαρο, Μαρίνο Μουσιούττα και Ηλία Μυριάνθους.
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
13 Ιουλίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 234 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις βασικές αρχές του Διεθνούς Δικαίου, την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

Λαμβάνοντας υπόψη την Τελική Πράξη του Ελσίνκι της 1^{ης} Αυγούστου 1975,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Συμφωνία της 9^{ης} Νοεμβρίου 2020 για κατάπαυση του πυρός μεταξύ Αρμενίας, Αζερμπαϊτζάν και Ρωσίας,

Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα καταδικαστικά ψηφίσματά της, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2020, 3 Δεκεμβρίου 2021 και 6 Απριλίου 2023, για την επιθετικότητα του Αζερμπαϊτζάν εναντίον των Αρμενίων του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα Ιανουαρίου 2023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ανθρωπιστικές συνέπειες του αποκλεισμού στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και το ψήφισμα Ιουνίου 2023 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ανάγκη διασφάλισης της ελεύθερης και ασφαλούς πρόσβασης μέσω του διαδρόμου του Λατσίν,

Παρακολουθώντας με ανησυχία τις εξελίξεις στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) μετά την ευρείας κλίμακας απρόκλητη στρατιωτική επίθεση που εξαπέλυσε το Αζερμπαϊτζάν εναντίον του αρμενικού πληθυσμού,

Τονίζοντας ότι η επίδειξη στρατιωτικής ισχύος εκ μέρους του Αζερμπαϊτζάν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο, πλήττει καίρια τις διεθνείς προσπάθειες για επανέναρξη του διαλόγου μεταξύ Αρμενίας και

Αζερμπαϊτζάν προς επίλυση του ζητήματος του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και αποσταθεροποιεί περαιτέρω την κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή,

Εκφράζοντας λύπη για τους εκατοντάδες νεκρούς και πολύ περισσότερους τραυματίες ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Υπογραμμίζοντας ότι οι συνθήκες φόβου και ανασφάλειας που δημιούργησε στους Αρμενίους του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) η απρόκλητη στρατιωτική επίθεση του Αζερμπαϊτζάν σε συνδυασμό με τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης που επέβαλε το Αζερμπαϊτζάν με τον παράνομο αποκλεισμό του διαδρόμου του Λατσίν αποκαλύπτουν τον στρατηγικό σχεδιασμό του Αζερμπαϊτζάν για εθνοκάθαρση του αρμενικού πληθυσμού,

Υπενθυμίζοντας τις διεθνείς υποχρεώσεις του Αζερμπαϊτζάν οι οποίες πηγάζουν από την τριμερή δήλωση της 9^{ης} Νοεμβρίου 2020 για διασφάλιση συνθηκών ασφάλειας για τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120 000) Αρμενίους του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Εκφράζοντας ανησυχία για την απροκάλυπτη στήριξη από την Τουρκία της επιθετικότητας του Αζερμπαϊτζάν και τη σχετική δήλωση του Τούρκου Προέδρου ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών,

Επισημαίνοντας ότι η κλιμάκωση οφείλεται εν μέρει στην απουσία εγρήγορσης και αποφασιστικότητας εκ μέρους της διεθνούς κοινότητας να παρέμβει με όλα τα διπλωματικά μέσα για τερματισμό της τραγικής κατάστασης που βιώνει τους τελευταίους εννέα μήνες ο αρμενικός πληθυσμός στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ),

Ομόφωνα ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την επιθετικότητα του Αζερμπαϊτζάν και τη στοχοποίηση του αρμενικού πληθυσμού του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και *καλεί* σε

αποκλιμάκωση και στη διασφάλιση συνθηκών ασφάλειας για τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120 000) Αρμενίους που ζουν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), καθώς και σε συμμόρφωση του Αζερμπαϊτζάν με τις διεθνείς υποχρεώσεις του.

2. *Καλεί* το Αζερμπαϊτζάν να επανέλθει σε διάλογο στο πλαίσιο μιας διεθνούς ειρηνευτικής διαδικασίας για την εξεύρεση βιώσιμης και διαρκούς λύσης στο ζήτημα του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τις αρχές της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι.
3. *Υπογραμμίζει* ότι η διεθνής κοινότητα έχει βαρύνουσα ευθύνη να δράσει, κατά τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια όσων έχουν παραδοθεί στις δυνάμεις του Αζερμπαϊτζάν και ολόκληρου του αρμενικού πληθυσμού του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ).
4. *Απευθύνει* επείγουσα έκκληση στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και σε ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα να ενεργήσει άμεσα για την προστασία της ζωής και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των κατοίκων του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ).
5. *Καλεί* ειδικότερα τη διεθνή κοινότητα να διασφαλίσει την προστασία των μελών της ηγεσίας των Αρμενίων του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), καθώς εκφράζονται φόβοι για τη ζωή τους και για τη μεταχείριση της οποίας θα τύχουν.
6. *Καλεί* την Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκήσει την επιρροή της και να δράσει αποφασιστικά, αξιοποιώντας εργαλεία που έχει στη διάθεσή της, να περιορίσει, αντί να διευρύνει, τις ενεργειακές της σχέσεις με το Αζερμπαϊτζάν και γενικότερα να επιδεικνύει στάση συνέπειας, αποφεύγοντας τη λογική των δύο μέτρων και δύο σταθμών.

7. *Χαιρετίζει* την κατεπείγουσα σύγκληση ειδικής συνόδου του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και *τονίζει* τη σημασία ξεκάθαρης καταδίκης της επιθετικότητας του Αζερμπαϊτζάν από τη διεθνή κοινότητα.
8. *Καταδικάζει* τη συνδρομή της Τουρκίας στην απροκάλυπτη επιθετικότητα και στις παράνομες ενέργειες του Αζερμπαϊτζάν, οι οποίες συνιστούν κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου και εγκλήματα πολέμου.
9. *Εκφράζει* την αμέριστη συμπάρασταση και αλληλεγγύη της προς τον δοκιμαζόμενο αρμενικό πληθυσμό του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ) και τον φίλο αρμενικό λαό.
10. *Καλεί* την Ευρωπαϊκή Ένωση να δείξει την έμπρακτη αλληλεγγύη της, παρέχοντας κάθε είδους βοήθεια και στήριξη στους Αρμενίους πρόσφυγες του Ναγκόρνο Καραμπάχ (Αρτσάχ), οι οποίοι εξαναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες, καθώς και την κυπριακή κυβέρνηση να ενεργοποιήσει τους μηχανισμούς για στήριξη και φιλοξενία τους στην Κύπρο.

*Κατατέθηκε στην ολομέλεια ως ενιαίο κείμενο (αρχικά ήταν 2 ξεχωριστά σχέδια ψηφίσματος: α. κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, β. Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο).
Εγκρίθηκε ομόφωνα.
28 Σεπτεμβρίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 235 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με βαθιά ανησυχία τις εξελίξεις στη γείτονα χώρα του Ισραήλ, ύστερα από την πρωτοφανή βίαιη τρομοκρατική επίθεση του Ισλαμικού Κινήματος Αντίστασης, γνωστού ως «Χαμάς», από τις 7 Οκτωβρίου 2023 και εντεύθεν κατά του λαού και του Κράτους του Ισραήλ,

Θεωρώντας απαράδεκτη και εντελώς ανεπίτρεπτη την εν λόγω τρομοκρατική επίθεση και συνακόλουθα τη διείσδυση μελών της Χαμάς στη χώρα, σκοτώνοντας, βασανίζοντας και απαγάγοντας αθώους πολίτες,

Παρακολουθώντας με αποτροπιασμό και βαθύτατη θλίψη τον μεγάλο αριθμό των νεκρών, τραυματιών και αγνοουμένων που προκάλεσαν οι ασύμμετρες τρομοκρατικές επιθέσεις της Χαμάς, καθώς και τη συνεχιζόμενη ομηρία αθώων πολιτών,

Κρίνοντας ότι η χρήση παράνομης τρομοκρατικής βίας που στρέφεται κατά μίας κυρίαρχης χώρας αποτελεί μία τρομοκρατική επίθεση εξαπολυθείσα από μία ριζοσπαστική τρομοκρατική οργάνωση, η οποία πλήττει κατάφωρα τη διεθνή έννομη τάξη και στρέφεται κατά των αρχών και του Καταστατικού Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.),

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνέπειες της κλιμάκωσης της κρίσης ύστερα από την υπό αναφορά επίθεση και την κήρυξη πολέμου από μέρους του Ισραήλ θα πλήξουν την περιοχή της Μέσης Ανατολής, με ανυπολόγιστες συνέπειες για την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή,

Γνωρίζοντας ότι η πλειονότητα των Παλαιστινίων στηρίζει τις προσπάθειες για την εξεύρεση μίας βιώσιμης λύσης για την Παλαιστίνη, αποστρεφόμενη τις κτηνωδίες και τα εγκλήματα μίας τρομοκρατικής οργάνωσης όπως η Χαμάς,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* τις αποτρόπαιες επιθέσεις της Χαμάς εναντίον του λαού και του Κράτους του Ισραήλ που οδήγησαν αναπόφευκτα σε κήρυξη πολέμου από μέρους του Ισραήλ.
2. *Εκφράζει* την αμέριστη συμπάρασταση και αλληλεγγύη της προς τον λαό και το Κράτος του Ισραήλ που επλήγησαν αιφνιδίως και βάνουσα.
3. *Υποστηρίζει* την άμεση κατάπαυση των επιθέσεων της Χαμάς εναντίον του άμαχου πληθυσμού, παιδιών και ηλικιωμένων, όπως και την κατάπαυση των εχθροπραξιών, και *καλεί* σε άμεση απελευθέρωση όλων των ομήρων και των απαχθέντων γυναικόπαιδων και άλλων πολιτών και σε κατάπαυση κάθε μορφής βίας εναντίον του άμαχου πληθυσμού και αποκλιμάκωση της έντασης στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, τη Γάζα και τη Δυτική Όχθη· παράλληλα *καλεί* σε αποκατάσταση της παροχής των αναγκαίων υπηρεσιών κοινής ωφελείας στη Γάζα.
4. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα και ειδικότερα το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. να προχωρήσει σε ομόφωνη καταδίκη της αιφνιδιαστικής επίθεσης ευρείας κλίμακας κατά του Ισραήλ όπως και των αποτρόπαιων τρομοκρατικών ενεργειών της Χαμάς εναντίον του ισραηλινού λαού, καλώντας για τον άμεσο τερματισμό των μαχών, την κατάπαυση του πυρός και την έναρξη διαπραγματεύσεων, με στόχο την εξεύρεση δίκαιης λύσης στο χρονίζον πρόβλημα στην περιοχή.
5. *Καταδικάζει* ολοκληρωτικά καθεστώτα ή/και άλλα κράτη τα οποία υποθάλπουν ή/και ενισχύουν τρομοκρατικές οργανώσεις όπως η Χαμάς και η Χεζμπολάχ, ενισχύοντας την αστάθεια στη Μέση Ανατολή.
6. *Καλεί* τη διεθνή κοινότητα, τον Ο.Η.Ε. και άλλους αρμόδιους διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς να εγκύψουν στην ανθρωπιστική κρίση που

προδιαγράφεται λόγω της σύρραξης με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας για τις ανάγκες του άμαχου πληθυσμού σε είδη υγειονομικής περίθαλψης, τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης.

7. Καλεί σε άμεση ανάληψη πρωτοβουλίας από τη διεθνή κοινότητα για επανέναρξη της διαδικασίας εξεύρεσης λύσης του παλαιστινιακού προβλήματος με βάση τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

*Κατατέθηκε από τις κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος και τη Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων.
Εγκρίθηκε με 34 ψήφους υπέρ.
12 Οκτωβρίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 236 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αναγνωρίζοντας την έξαρση του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας, της ρητορικής μίσους και την αύξηση των εγκλημάτων μίσους στην ευρωπαϊκή ήπειρο, αλλά και στην Κυπριακή Δημοκρατία,

Ανησυχώντας για την αυξανόμενη έκφραση της ρατσιστικής ρητορικής και της υποκίνησης μίσους από πολιτικά κόμματα και πρόσωπα, περιλαμβανομένης της διάδοσής τους μέσω του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης,

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη ότι η ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές οδηγεί στην κανονικοποίηση ιδεολογημάτων και πράξεων που συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανθρώπινων δικαιωμάτων, του Ποινικού Κώδικα και των νομικά δεσμευτικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει διεθνώς η Κυπριακή Δημοκρατία,

Αναγνωρίζοντας τα ιδιαίτερα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των δημοκρατικών πολιτικών δυνάμεων της Δημοκρατίας ως φορέων προστασίας και διαφύλαξης της δημοκρατικής πολιτικής διεργασίας και της δημοκρατικής κοινωνίας,

Σημειώνοντας ότι η ελευθερία των πολιτικών δικαιωμάτων πρέπει και να συμβαδίζει με την απαρέγκλιτη προάσπιση της αρχής της μη διάκρισης και να είναι σύμφυτη με την ίδια τη δημοκρατική διαδικασία,

Υπογραμμίζοντας ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει υιοθετήσει τον αναθεωρημένο Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία, που συντάχθηκε σε συνεργασία με τη Διακομματική Ομάδα κατά του Ρατσισμού και της Διαφορετικότητας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ARDI), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη

Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), ο οποίος λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ή τις συγκεκριμενοποιημένες μορφές ρατσισμού που δυστυχώς έχουν αναπτυχθεί, καθώς και τα νέα μέσα έκφρασης τέτοιων ειδικών φαινομένων, περιλαμβανομένου του διαδικτύου και των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με το οποίο υιοθετείται ο αναθεωρημένος Χάρτης καλούνται τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών του να τον υιοθετήσουν και να τον προωθήσουν ανάμεσα στα κοινοβουλευτικά κόμματα που τα απαρτίζουν,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την έξαρση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και κάθε μορφής διάκρισης, της ρητορικής μίσους, αλλά και της υποκίνησης και διενέργειας εγκληματικών πράξεων.
2. *Καταδικάζει* την ύπαρξη και δράση κομμάτων, οργανώσεων και κινημάτων που είτε άμεσα είτε συγκεκριμενοποιημένα προωθούν στην Ευρώπη τον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία και προάγουν ιδεολογήματα που υποσκάπτουν καίρια θεμελιώδεις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.
3. *Εκφράζει* τη δέσμευσή της για την προαγωγή και προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και για την απαγόρευση και καταπολέμηση όλων των διακρίσεων και συναφών εγκληματικών πράξεων, όπως υπαγορεύεται από τις διεθνείς συμβάσεις που κυρώθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
4. *Χαιρετίζει* την έγκριση από το Συμβούλιο της Ευρώπης του αναθεωρημένου και ενισχυμένου Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία και προχωρεί στην υιοθέτησή του.

5. *Καλεί τα κοινοβουλευτικά κόμματα να προσχωρήσουν στον εν λόγω Χάρτη, ο οποίος αναγνωρίζει την ευθύνη των κομμάτων στην καταπολέμηση του ρατσισμού και του οποίου ο οικουμενικός χαρακτήρας είναι αυταπόδεικτος.*
6. *Καλεί τα κοινοβουλευτικά κόμματα σε αυτοδέσμευση με τη θέσπιση εσωτερικών διατάξεων και την ενσωμάτωση, σε όλες τις εκφάνσεις της εσωτερικής και της δημόσιας δράσης τους, μηχανισμού ελέγχου, αλλά και κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Χάρτη.*
7. *Καλεί τα κοινοβουλευτικά κόμματα να αναλάβουν δράσεις που να προάγουν την ανεκτικότητα, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μη ρατσιστικής και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίας.*

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.

*Εγκρίθηκε με 33 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον.
16 Νοεμβρίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 237 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τη συμπλήρωση πενήντα (50) χρόνων από την αντιδικτατορική εξέγερση του Πολυτεχνείου ενάντια στη στρατιωτική δικτατορία της χούντας των Αθηνών και τη βαρβαρότητα με την οποία η χούντα των Αθηνών κυβερνούσε παράνομα από το 1967 μέχρι το 1974 και την αιματηρή καταστολή της εξέγερσης με δεκάδες νεκρούς Έλληνες και Ελληνοκυπρίους,

Γνωρίζοντας ότι η χούντα των Αθηνών ευθύνεται για το προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974, η οποία άνοιξε τον δρόμο στην τουρκική εισβολή που ακολούθησε,

Αναγνωρίζοντας τον ηρωισμό των «ελεύθερων πολιορκημένων» φοιτητών του Πολυτεχνείου, πράξη που αποτελεί φάρο ελπίδας για τον αγώνα ενάντια τον φασισμό και τον ιμπεριαλισμό,

Εκφράζοντας την ανάγκη προς ανασύνταξη και συνεχή αγώνα ενάντια στον φασισμό, στον αυταρχισμό, στην ιδεολογική ηγεμονία και στην όποια θεσμική παντοδυναμία της ακροδεξιάς,

Παρακολουθώντας με ιδιαίτερη ανησυχία την άνοδο των ακροδεξιών και εθνικιστικών κινημάτων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. *Καταγγέλλει* σε όλα τα βήματα τη ρητορική της ακροδεξιάς, η οποία μέχρι σήμερα λοιδορεί τη δημοκρατία με μισαλλόδοξες εκφράσεις και παράνομες ενέργειες.
2. *Καταδικάζει* κάθε προσπάθεια κανονικοποίησης και έκφρασης των φασιστικών πρακτικών από ακροδεξιά κινήματα.
3. *Τονίζει* την ανάγκη για προάσπιση της δημοκρατίας, των πολιτικών δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας των λαών.

4. *Απαιτεί* τον τερματισμό της επιχείρησης υποβάθμισης της σημασίας της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και κάθε προσπάθειας ή έκφρασης αναθεωρητισμού.
5. *Απαιτεί* με κάθε δημοκρατικό μέσο και τρόπο την αντιμετώπιση των ενεργειών των ακροδεξιών κινημάτων που υιοθετούν φασιστικές πρακτικές ίδιες ή παρόμοιες με εκείνες της χούντας των Αθηνών.

*Κατατέθηκε από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εγκρίθηκε με 33 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον.
16 Νοεμβρίου 2023*

ΨΗΦΙΣΜΑ 238 (2023)

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Ενόψει της 28^{ης} Διάσκεψης των Μερών για τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, που θα πραγματοποιηθεί στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Η.Α.Ε.) από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου 2023,

Υπενθυμίζοντας τα ομόφωνα σχετικά ψηφίσματά της, της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2010, της 5^{ης} Νοεμβρίου 2009, της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2008 και της 25^{ης} Νοεμβρίου του 2010,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία που εγκρίθηκε κατά την 21^η Διάσκεψη των Μερών της UNFCCC (COP21) στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 («Συμφωνία του Παρισιού»),

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη στην COP27 να συσταθεί ειδικό ταμείο για απώλειες και ζημιές και να ληφθεί απόφαση κατά την 28^η Διάσκεψη των Μερών της UNFCCC (COP28) σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης του ταμείου, καθώς και το δίκτυο του Σαντιάγο για τις απώλειες και τις ζημιές,

Έχοντας υπόψη την Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, καθώς και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Σ.Β.Α.),

Έχοντας υπόψη την έκθεση του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών της 27^{ης} Οκτωβρίου του 2022 για το περιβάλλον (UNEP) σχετικά με το χάσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του 2022, με τίτλο «The Closing Window-Climate crisis call for fast transformation of societies» [Τα περιθώρια στενεύουν-Η κλιματική κρίση απαιτεί τον ταχύ μετασχηματισμό των κοινωνιών], την έκθεση της 1^{ης} Νοεμβρίου του 2022 σχετικά με το χάσμα προσαρμογής του 2022, με τίτλο «Too Little, Too Slow-Climate adaptation failure puts world at risk» [Πολύ λίγα, πολύ αργά-Η αποτυχία

προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή θέτει σε κίνδυνο τον κόσμο] και την έκθεση της 20^{ης} Οκτωβρίου του 2021 σχετικά με το χάσμα παραγωγής του 2021,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κήρυξε κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και δεσμεύθηκε να αναλάβει επείγοντως τις συγκεκριμένες δράσεις που απαιτούνται για την καταπολέμηση και τον περιορισμό της απειλής αυτής πριν να είναι πολύ αργά· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή είναι αλληλένδετες και αλληλοενισχυόμενες και συνιστούν εξίσου απειλή για τη ζωή στον πλανήτη μας και επομένως πρέπει επείγοντως να αντιμετωπιστούν μαζί,

Χαιρετίζοντας την αυξανόμενη σημασία που προσδίδεται διεθνώς στις καταστροφικές για τον πλανήτη επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών,

Εκφράζοντας την έντονη ανησυχία της για το γεγονός ότι ο εν εξελίξει διάλογος για αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών προχωρεί με ιδιαίτερα αργούς ρυθμούς,

Υπογραμμίζοντας ότι οι κλιματικές αλλαγές επηρεάζουν χωρίς διακρίσεις όλες τις χώρες και τους λαούς τους, εντείνοντας ζητήματα που αφορούν στην κοινωνική δικαιοσύνη, την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα και θέτοντας σε κίνδυνο την επίτευξη των Στόχων της Χιλιετίας,

Εκφράζοντας και πάλι την έντονη ανησυχία της για τα ακραία καιρικά φαινόμενα που παρατηρούνται παγκοσμίως, ως αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, των οποίων οι συνέπειες εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα ορατές και εντείνονται στην Ανατολική Μεσόγειο,

Λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές προγνώσεις αναφορικά με την κλιματική αλλαγή στην Κύπρο μέσα στα επόμενα χρόνια και τις πολυδιάστατες αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί αυτή να επιφέρει,

Υπογραμμίζοντας την προσήλωση της Κύπρου στις προσπάθειες διάσωσης του περιβάλλοντος γενικότερα και ειδικότερα στις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας αυτής πρόκλησης,

Έχοντας υπόψη ότι ήδη η Κυπριακή Δημοκρατία δεσμεύεται σε ευρωπαϊκές και παγκόσμιες συμφωνίες από τις οποίες προκύπτουν δεσμευτικοί στόχοι και υποχρεώσεις, των οποίων η αποτυχία εκπλήρωσης ή παραβίασή τους συνεπάγεται βαρύ οικονομικό κόστος, το οποίο επωμίζεται ο ήδη ταλαιπωρημένος Κύπριος πολίτης,

Επισημαίνοντας ότι η συνεχιζόμενη παράνομη στρατιωτική κατοχή του 37% της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί τεράστιο πρόβλημα στην εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής κατά των κλιματικών αλλαγών σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Ομόφωνα εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. *Καλεί* όλα τα συμβαλλόμενα μέρη και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αξιοποιήσουν όλους τους διπλωματικούς διαύλους, ώστε να συνεργαστούν με όλα τα μέρη για την κλιμάκωση των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων τους για το κλίμα και των συνοδευτικών πολιτικών τους και να αυξήσουν το επίπεδο φιλοδοξίας των ΕΚΣ τους, ώστε να συνεχίσουν τις προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C, σύμφωνα με το Σύμφωνο της Γλασκόβης για το Κλίμα.
2. *Τονίζει* την ανάγκη να επιταχυνθεί η δράση για το κλίμα, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Συμφωνίας του Παρισιού, κατά τρόπο που να διασφαλίζει μια δίκαιη μετάβαση η οποία δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο· *ζητεί* η COP28 να αντιμετωπίσει την ανάγκη για συστημικό μετασχηματισμό προς ένα οικονομικό

μοντέλο που να εξασφαλίζει την ευημερία όλων εντός των ορίων του πλανήτη.

3. *Υπογραμμίζει* εκ νέου την ανάγκη επίδειξης της αναγκαίας πολιτικής βούλησης, συναίνεσης και αλληλεγγύης, ώστε να καταστεί εφικτή η επίτευξη μιας δεσμευτικής συμφωνίας για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη προς την κατεύθυνση ανάληψης συγκεκριμένων και μετρήσιμων τιμών μείωσης των εκπομπών αερίων, καθώς και της σύστασης ενός παγκόσμιου συστήματος διαχείρισης των ρύπων.
4. *Καλεί* την κυπριακή κυβέρνηση να θέσει την υλοποίηση των δεκαεπτά (17) στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDs) ανάμεσα στις προτεραιότητές της οι οποίοι να αποτελούν οριζόντια πολιτική του κράτους. Η Κύπρος παραμένει χαμηλά ως προς την επίτευξη αυτών των στόχων. Υπάρχει επείγουσα ανάγκη για δράση και για πολιτικές και στρατηγικές που βελτιώνουν την υγεία και την εκπαίδευση, μειώνουν την ανισότητα και δίνουν ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη παράλληλα με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
5. *Καλεί* την κυπριακή κυβέρνηση να προωθήσει τις διαδικασίες για ταχεία και δίκαιη ενεργειακή μετάβαση, για επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050, για βελτίωση της προσαρμοστικότητας, για ενίσχυση της ανθεκτικότητας και για μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή.
6. *Επισημαίνει* ότι η συμφωνία που θα προκύψει στα Η.Α.Ε. πρέπει να καλεί όλα τα μέρη να αυξήσουν τις δεσμεύσεις τους και να υποβάλουν οριστικό χάρτη πορείας για έναν συλλογικό στόχο διπλασιασμού της χρηματοδότησης για την προσαρμογή έως το 2025, με βάση τα επίπεδα του 2019, με στόχο την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της χρηματοδότησης για τον μετριασμό και εκείνης για την προσαρμογή, και ζητεί να πραγματοποιηθούν περαιτέρω συνεισφορές στο

ταμείο για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στο ειδικό ταμείο για την αλλαγή του κλίματος· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καθορίσουν συγκεκριμένους τρόπους, ώστε να αυξήσουν τη χρηματοδότησή τους για την προσαρμογή έως το 2025. Επιπρόσθετα, να δοθούν τα απαιτούμενα χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα για αποκατάσταση και προστασία των υγροβιότοπων της Μεσογείου που βρίσκεται στην «πρώτη γραμμή του πυρός».

7. *Υπογραμμίζει* ότι η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Aarhus, είναι κρίσιμη για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού.
8. *Καλεί* την κυπριακή κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα θα περιλαμβάνει επαρκείς δράσεις και χρηματοδοτικά μέσα για την επίτευξη των στόχων της Κύπρου για το 2030 που να συνάδουν με τον στόχο συγκράτησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πολύ κάτω από τους 2°C και να εξασφαλίσει διαφάνεια ως προς τις επιδόσεις της Κύπρου όσον αφορά τη δράση για το κλίμα και την ενέργεια.
9. *Επαναλαμβάνει* τη θέση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί και πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει πρωτοποριακό και πρωταγωνιστικό ρόλο και κατά τη Διάσκεψη στα Η.Α.Ε.
10. *Τονίζει* ότι η τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση και ακρίβεια καταδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· για επίτευξη της ενεργειακής ασφάλειας, αλλά και της ανθεκτικότητας της οικονομίας της Κύπρου.
11. *Τονίζει* την ανάγκη για άσκηση πίεσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να επιτευχθεί παγκόσμια συμφωνία για σταδιακή κατάργηση της παγκόσμιας

χρήσης άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου και την ενθάρρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

12. *Τονίζει* την αναγκαιότητα για τη μείωση του χάσματος μεταξύ των χωρών όσον αφορά την ενεργειακή μετάβαση από ορυκτά καύσιμα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ελαχιστοποιώντας το χάσμα των οικονομικών δυνατοτήτων της κάθε χώρας, για να το πράξει.
13. *Παρατηρεί* ότι οι άνθρωποι επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή με διάφορους τρόπους, ανάλογα με παράγοντες όπως το φύλο, η ηλικία, η αναπηρία, η εθνοτική καταγωγή και η φτώχεια· σημειώνει ότι οι ευάλωτοι πληθυσμοί, όπως οι φτωχοί, οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειές της· πιστεύει ότι η ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων είναι καίριας σημασίας για μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση· τονίζει την ανάγκη να ενσωματωθεί πιο αποτελεσματικά η διάσταση του φύλου σε όλους τους συναφείς στόχους και σκοπούς.
14. *Τονίζει* την ανάγκη προώθησης όλων εκείνων των μέτρων που θα αναβαθμίζουν την συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, με την εφαρμογή μέτρων και πολιτικών που θα προωθούν τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την εξοικονόμηση ενέργειας, την απεξάρτηση από τις μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ανάπτυξη των βιώσιμων δημόσιων συγκοινωνιών κ.ο.κ.
15. *Καλεί* την κυπριακή κυβέρνηση να αυξήσει τις δεσμεύσεις της και να στηρίξει κάθε προσπάθεια αύξησης του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών για το 2030.

Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα Α.Κ.Ε.Λ.-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εγκρίθηκε ομόφωνα.
8 Δεκεμβρίου 2023

